5 cent.

La Veu de Catalunya

ANY 1er. NÚM. 78 — BARCELONA: DILLUNS 20 DE MARS DE 1899 — EDICIÓ DEL MATÍ

DIARI CATALÁ D' AVISOS, NOTICIAS Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA {Edició del vespre.. 1 pta. al mes / Edició del matí. . 1 » » | ESPANYA.. . . . . 4 ptas. trimestre / Fora d' ESPANYA.. . . . 9 » »
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS. . . . . 75 céntims
Anuncis, esquelas, remitits y reclams, á preus convencionals. Per l' edició del vespre s' admeten esquelas mortuorias fins á las sis de la tarde. Per l' edició del matí, fins á las duas de la matinada.

Anuncis del día

Sant Aniceto, b. y Santa Petina la Samaritana

Santa de demá: Sant Benet, ab. y fr.

Quaranta horas: Continúan á l'iglesia de la Divina Pastora, (ensanxe de Sant Pere).—S'exposa á las vuyt del matí y se reserva á las sis de la tarde.—Demá segueixen á la mateixa iglesia.

Cort de María: Pa la visita á Nostra Senyora de la Guia, á la capella de Marcús.

La Missa d' avuy: Es del Diumenge de Passió.

Observatori meteorológich de la Universitat.—D.er E. Lozano.— 18 mars

Horas d' observació: 9 matí; 3 de la tarde. — **Barómetro á 0 y al nivell del mar:** 761'33; 758'00. — **Temperaturas:** Máxima: 23'6 sol; 22'2 ombra. Mínima: ref.; 7'9; 9'9 ombra.—**Termómetro tipo:** 19'4; 19'6. —**Pluja en 24 horas:** 0'0. —**Aygua evaporada en 24 horas:** 0'00; 4'10.—**Grans d'humitat:** 48'0; 56'6. — **Vents:** Dirección: NO. O. Velocitat per 1'': 0'5; 3'2.—**Estat del cel:** Despejat.—**Núvols:** Classe: Cum.; Cantitat: 0'0; 0'0.—**Observacions particulars:**

Sortida del Sol, 6 h. 15 m.—**Posta,** 6 h. 4 m.—**Lluna plena: Sortida,** 7 h. 13 m.—**Posta,** 10 h. 44 m.

ARTICLES DE SUISSA
LA CASA PAU COIX
ha comprat á la casa Holh totas las existencias d'articles de Suissa, transparents y cortinatges de musselina, de tul y d'aplicació. Pabellons de tul brodats, de 1,000, 2,000 y 3,000 rals, se venen á 20, 25 y 30 duros respectivament.
NOTA IMPORTANT.—Transparents de musselina de 3 metres llarch, á 3'95 pessetas. Cortinatges croixé, á 3'90 pessetas.

SECCIO D'ALFOMBRAS
Alfombras moqueta. . . á 3'30 ptas.
» 6[4 sofá.. . . 14' »
» ab fleco. . . 2' »

SECCIÓ DE LLANERÍA
Llanas 8 pams d'ample. . á 1' ptas.
Damassé seda. . . . . 3' »
Alpaca labrada. . . . . 1'75 »

Per ésser ja al final de temporada, las mantas llana lliteras á 4 pessetas
VENDAS AL COMPTAT.—Horas: de 9 á 1 y de 3 á 7
Carrer Avellana, cantó á la Riera de Sant Joan es la primera escala després de la font

J. MARSANS ROF. --- Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2

CHAMPAGNE CODORNIU
MEDALLA D'OR EN LA EXPOSICIÓ D'ANVERS
Demanis en los Colmados, Ultramarins, Fondas y Restaurants

Als arquitectes y mestres d'obras
L'establiment més barato que s'ha vist en RAJOLAS DE VALENCIA y demés materials pera la construcció d'obras, es al carrer ARIBAU, NÚM. 63, (esquerra del Ensanxe).—*Joseph Corral, Barcelona.*

Gran Centre d' Articles Fotográfichs
SOTERO VILLAS, successor D'ARENAS
Carrer Ciutat, número 7
Lo VERÁSCOPO de Richar es l'aparell estereóscopich millor y més práctich entre tots los coneguts.
Variat assortit d'aparells dels fabricants de més renom en l'art fotográfich.
PLACAS Y PAPER ILFORD

Catalunya y avant

N'hi ha que en las relacións de poble á poble no més hi veuhen guerras y batallas: un siti heroich, una gran victoria, una desfeta, son las claus de la vida de las nacións; per ellas s'aixécan y s'enfonzan pobles, per ellas s'obren las decadencias y'ls períodes de gloria y esplendor.

Per aquesta la vida política ho es tot: una institució que cau, fá caure una rassa; restaurant aquesta institució se refá y restaura la nacionalitat.

Los que ho veuhen aixís no hi veuhen gayre. La vida es progressió contínua y acompassada ó be contínua y acompassada decadencia. Los pobles, com los individuus, no passan may soptadament de un estat al altre. Los fets aparatosos en que vol trobarse lo tránzit fatal, son símbols y res més. La cayguda de Barcelona en temps de Felip V. es la ensorrada sorollosa d'un régim políticb débil, mutilat, corcat per dintre, desligat de las ideas y de las costums dels mateixos que donavan la vida pera defensarlo. Tots ells eran ja esclaus del esperit de Castella.

La conquista de Catalunya la havian feta avans y no certament per la forsa de las armas, sino ab l'esplendor tot castellá de la Cort de las Espanyas, ab l'atracció de una brillant literatura, ab l'esclat extern y artificiós del seu pensament políticb, ab la absorvent vitalitat de la idea monárquica, ab la forsa de las riquesas que'ls venian d'América, ab las invasións suaus pero may interrompudas del nostre organisme políticb.

La conquista va durar sigles, y si be es veritat que l'home que més bé va encarnar l'esperit castellá, preferia perdre del tot á Catalunya, á tenirla no més á mitja dominació, lo cert es que la realitat va imposarse sempre á las quixotescas tendencias del esperit castellá y anavan conquistant lo que podian mentres esperavan la hora de quedarshó tot.

Y es aixís, de mica en mica, com va perdre Catalunya sa llibertat; aixís, de pedra en pedra, com cauhen las torras ben bastidas. Y es aixís, també, com tornará á la plenitut de la seva vida nacional: de bocí en bocí, de pedra en pedra, com se basteixen las torras fortas y durables.

La reconquista ha comensat ja fa més d'una centuria. Poetas y historiadors, industrials y artistas hi han travallat ab éxit, conscientment els uns, inconscientment los altres, y avuy la cultura catalana irradia ja ab més ó menoc intensitat fóra de Catalunya. Cada drama catalá que passa l'Ebre y s'imposa als públichs castellans, es una victoria pera nosaltres, es un triomf del esperit de Catalunya sobre'l del poble que'ns governa; cada artista de la terra que hi imposa lo nostre sentiment artístich en música, en pintura, en esculptura, en art de construir, ó que's fa imitar ó seguir dels d'allá, guanya per Catalunya una trinxera; cada fabricant que hi fa indispensables sos productes aixampla la esfera de acció de la nostra patria; cada idea política catalana que s'introdueix entre'ls nostres dominadors, es un pas enllá en la obra de la reconquista; y en restaurar y refer la nacionalitat catalana travallan inconscientment dintre d'Espanya los que aplaudeixen ó fan aplaudir las nostras obras literarias, los que hi escampan ó fan escampar los productes de las nostras fábricas, los que aceptan ó fan aceptar qualsevol fragment de nostre pensament políticb, sigan qui sigan, desde l'Echegaray ó la Guerrero fins en Mella ó en Polavieja, y no mes per una falta de llógica inexplicable podria tenirse por més enemichs que'ls altres á n'aquells dels nostres dominadors que cooperan á semblants avensos.

Tan se val que'ns ajudin ab un fi com ab un altre; que signi l'interés d'un éxit teatral, ó la esperansa de un bon balans, ó'l desitj d'enfortir institucións amenassadas, res li fa á Catalunya; que'l benefici s'amida pel resultat y no per los móvils que s'han tingut al produirlo.

Avant y fora en la nostra reconquista. En aquesta, com en totas, las regións tributarias van acreixent ellas mateixas ab sos tributs la forsa que ha de conquistarlas. Un ministre catalá de naixensa y d'esperit, es un tros de Catalunya imposantse als nostres dominadors; un políticb castellá aceptant una idea catalana, es un tros de Castella que's fa tributaria del esperit de Catalunya. Podém no adonárnosen nosaltres, cegats per la brillantor d'un ideal, nosaltres que somiém pera la nostra patria tot lo que pertoca á un poble lliure, peró ben clar ho veuhen los que á Madrid y per tota Espanya fan del ser catalá ó del adoptar ideas catalanas, un pecat imperdonable, los que apropósit de promesas descentralisadoras del actual govern, han aixecat aqueix *tolle-tolle* de regionalisme, de reacció, de reformas mitjevals, dirigit per en Romero Robledo, lo més espanyol dels espanyols, y en Salmeron, lo més moro dels polítichs de la Cort.

Son las lluytas d'influencia moral y de cultura las que decideixen de la sort dels pobles; y en aquestas guerras no's guanya tancantse en lo aislament, aixecant entre las nacionalitats, per un fenómen d'atavisme incomprensible, muralles de separació com las de Xina, com las que probavan d'aixecarhi las religións antigas predicant l'odi á l'estranger; no's guanya fugint del contacte ab los estrangers ó creyent que la sola cooperació dels forasters embruta ó rebaixa, sino procurant junyirlos á la civilisació propia, anant entre ells á portarhi dramas y á rebren los aplausos que sancionan la nostra forsa literaria, ó á treuren comandas pera nostras empresas industrials ó á predicarlos y sugerirlos ideas políticas pera endursen reformas beneficiosas per la terra catalana.

Avant y fora, y que las passións lladrin tant com vulguin. Anys arrera quan la nostra renaixensa política estava en son periode inicial s'havia plantejat lo problema com una qüestió entre Catalunya y Madrid, y parodiant un mot célebre se deya *Delenda est Matritus*. Madrid era un bassal de porquería y la principal aspiració d'aquell regionalisme incipient, que encara havia de trigar en ser nacionalisme, se sintetisava en la frase d'en Pereda: una pluja de sofre sobre Madrid, després una de *rescoldo* y Espanya quedaria com una bassa d' oli.

Vingué un día que un autor dramátich eminent de Catalunya, passá'l Rubicon, y ab una joya literaria de gran valor trucá á las portas de Madrid, comparegué devant lo públich d'aquell *femer* d'Espanya; y'ls esperits enderrerits ó'ls envejosos que sempre's vesteixen d' una ó altre cosa pera amagar la seva passió, varen desferse en murmuracións y fins en los periódichs clara ó insidiosament varen parlar d'abdicacións y inconseqüencias.

Avuy un altra personalitat eminent de la terra catalana, en los trontolls de la desfeta, s'ha dirigit á un dels conductors de la nau espanyola dihentli: «Espanya perilla y ab ella hi perilla Catalunya. Per amor á Catalunya nosaltres que per sobre de tot hi posém aquest afecte, us ho diém á vosaltres que per sobre de tot hi poseu lo de l'Estat y las sevas institucións: Lo remey es aquí. Apliqueulo. Adopteu lo pensament políticb de la nació catalana.» Y també'ls esperits enderrerits ó'ls envejosos han parlat d' abdicacións y inconseqüencias.

Una cosa ó altre han de fer los enemichs de Catalunya pera entrebancar als que travallan en redressarla. Saben alló de: calumnia, que de la calumnia alguna cosa en queda, y se'n serveixen ab una constancia y activitat dignas de millor causa.

Lo que no saben, es que may la calumnia ha deturat la embranzida de cap moviment social fondo y que la causa de Catalunya seguirá endavant sempre, de triomf en triomf, y sense apartarse may, fassin lo que fassin, de las tradicións invariables del Catalanisme.

ENRICH PRAT DE LA RIBA.

L'Aleix de las Tófonas

¿Ahont reira de bet deuhen haver anat á raure els ossos corcats d'aquell jayo del dimoni?

Era tan xaruch, xaruch, que, mentres els uns deyan que tenia més de noranta anys, d'altres juravan que havia passat dels cent, y no mancava qui fes posta sobre qu'en duya á l'esquena més de cent vint.

Entre'ls pastors d'aquellas aspras clotadas de Montmany, corria la brama fantasiosa de que ja havia sigut enterrat una vegada, peró que com qu'era bruixot y tenia part ab el dimoni y además era tan rich, tan rich, havia fet mans y mánigas per descolgarse de terra, fins á tornar á eixir del fossar.

Quan, de cent en quaranta, compareixia una festa á missa matinal, tothom s'el mirava de qua d'ull, ab una mena de rencunia estranya, que tenia quelcom d'envéja y potser fins quelcom d'admiració.

—¡Ves qui'n daría dos quartos d'aquet vellot...!—deya un bover ab estranyesa.

—¡Y tantas doblas com té enterradas! —responia un llenyatayre, ab ayres de home enterat.

—¡Llamp que'l toch!—exclamavan els demés, plens de cobdicia.—¡Aixís se li tornessin escorpins!

Peró lo cert es qu'al jayo semblava que no li feyan fret ni calor totas aquellas malevolensas y miradas de rehull.

Encorvat pels anys y ab el cap cot, igual que si cerqués agullas per terra, passava tot taujá y com qui fa l'orni, á tall d'home que se sent guardadas las espatllas per una defensa tan poderosa com la dels dos gossarros que l'acompanyavan sempre, boy flayrant arreu y reganyant els ullals.

Fós per por dels gossos, fós per por del jayo, la maynada fugia esferehida cada cop qu'els veya compareixe; y no més calía cridar: «¡mireu que ve l'Aleix!» pera que las criaturas corressin á arropirse sota las faldillas de las mares. Tan solzament s'hi atansavan els més ganassassas, y encare per fer el valent ó pera pidolarli qualque cosa.

—Aleix... ¿em voleu dar un quarto?—feya algun bordegás.

—*Nú, nú.*—responia el jayo, ab un parlar tot emborbossat, tot fosch.

—¿Y perqué no?

—*Parque nu'n tench pos de cortus jú...*

—Oy que sí qu'en teniu!

—*Nú, nú.*

—Be feu forrolla ab las tófonas...

—*Túfunas... Nu'n cercu pos.*

Y com per escorre el bulto á las preguntas y á la requesta dels pidolayres, el vell girava qua desseguit, deixant tot pensatius, tot rumiosos á n'aquells vehins de las quasi desertas fondaladas de Montmany, que tot lo més se veyan cada diumenge, reunits per la campana de Puiggraciós. Mentres tant l'Aleix, ab una lleugeresa que semblava mentida pels seus anys, devallava cap al sot de l'Uyá, traspassava la pineda de la Rovira, seguía el relleu de la cinglera de Bertí, s'endinzava en la boscuria de l'ubaga, fins qu' al arrivar al collet de l'Ensulcida, com una serp que's fica al cau, s'esmunyía dintre del casalot mitj enrunat de Romaní.

* *

Aquellas quatre parets esquerdadas sota una teulada plena de forats, eran el seu amagatall y la seva estada y'l seu centre d'operacións. D'allí surtía cada jorn á punta d'alba, encaminantse cap á soley, pera empendre la cassa misteriosa de las tófonas.

—*Las condemnadotas prou s'entofuran... prò jú las amarro pú,*—mormolava el vell tot caragolantse y rihent per sota el nas.

Y com hi ha nell, que podia ben be riure, perque ab els anys y panys que resseguía els recons y reconets de las feréstegas clotadas, pla sabia ahont jeyan ¡las remalehidas! ben acotxadotas sota terra... ¡Rellamp que las toch! Pera escapar de ser vistas, trian els indrets mes amagats, els hermots mes solitaris, els claps de terra mes tristos... y com que son tan malas pécoras y tan drópulas, volén recons un xich humits, peró ¡aixó sí! ben orejats pel ayre y ben escalfats pel sol de mitjdia... Per aixó s'aixoplugan sota 'ls arbres de brancatge clar ¡las grans barjaulas! pera estarse á la resombra, mitj assoleyadas, mitj á la fresca...

De cent passas lluny ja coneixía el jayo els llochs preferits per la perfumada trumfa, y quan passava per la vora d'un pollancre, d'una alzina ó d'un noguer, pegava llambregada al voltant de la soca, y tot seguit sabía si hi havía allí res pera polar. Els gossos anavan endavant, ara ensumant, ara glapint, com conillers que perseguexen un rastre. Ell venía derrera, trico, trico, ab un sarró á l'esquena y un caveguet á la má. Aixís passavan de vegadas horas y horas... peró tan bon punt ¡lladrava un gos boy rascant prop d'una verdissa ó d'un matoll de roldó, saltava el vell com una llagasta cap al seti de la fressa, y ab un cop d'ull en tenia prou per regoneixe'l paratge.

Si veya que la terra s'alsava com infiada, ab el minech del cávech picava sobre l'inflor, y per mica qu'el terreny fes soroll de buyt, el jayo, ab una ganyota de satisfacció, semblava que dignés: «¡Per tot te deixo!» Pera qu'el tret fos segur, no mes mancava que vegés surar sobre l'indret els vols de mosquits morats que rondan enllepolits per la flaira de la trumfa... Allavoras s'ajapía y vinga cavar ab cuydado, vinga aixecar la crosta de terra ab suavitat... fins qu'aparexía el sospirat tresor. Una per una anava cullint las tófonas, una per una las netejava ab afalech; una per una las amorosía ab el palmell de la má... y després de contemplárselas un rato, tan negretas, tan polidas, tan bonicoyas, las desava amatent dins del sarró.

Alashoras se disposava á tornar al cau... peró abans cridava als gossos y s'assegurava bé de si's veya ningú per allí'ls voltants... Escoltava una estona ab el cap arran de terra, pegava mirada ensá y enllá, ab las mans fent ventalla sobre'ls ulls... y sino hi havía entrebanch, se las emprenía, trico, trico, cap al amagatall de Romaní. Calía vigilar, calía fer l'ull viu. ¡Eran tan berros aquells llenyatayres de l'Ensulcida! ¿Y els pastorots de l'ubaga? ¡El dimoni que els va fer!

Per aixó, quan arribava al casalot enrunat, no's podía estar de fer una llengota á tots aquells brétols remalehits que l'hi envejavan els quartos. Per aixó no se descuydava may d'allargar el bras envers las casas vehinas de las fondaladas, marmolant aquestas paraulas de bruixa, mentres remenava el puny clos:

—*¡La figo vus fay á tuts!*

* *

Se pot ben dir que l'Aleix era la temptació eterna de tot Montmany. La figura caragolada del jayo omplia de día y nit lo pensament de la gent trista y miserable qu'habitava las casas escampadas per aquells sots. Sobre tot al vespre, quan, al voltant de la llar mitj apagada, engolian homes y donas las mossadas d'un pa negre y florit, ó s'empassavan els tragos amidats d'un vinot agre, no podian arrebassarse del pensament lo recort del avi de Romaní que tantas doblas guardava sota terra. Térbols propósits de robo y de mort els passavan com fantasmas sangnants per l'enfebrada imaginació. Ensopits, pensatius, muts, anavan donant voltas á n'aquella idea sinistre que'ls capficava continuament, per més que quasi may en resessin paraula. Pero á lo millor de la caboria, saltava un pastor dihent: «Avuy so vist l'Aleix» y tots alsavan lo cap esferehits, com si, deixondintse del sómni afrós que'ls perseguia, haguessin de sopte sentit un eco dels seus propis pensaments.

—¿Y... ahont l'has vist?—preguntava l'amo fingint un tó d'indiferencia.

—Lo só vist sota las feixas de cal Sunyer.

—Devia anar á la vila...—insinuava la mestressa.

—Potser á ciutat...—deya algú altre.

Y altre cop tornavan á quedar tots callats y somiosos, pensant fins ahont hauria arrivat, fent cálculs sobre quin día tornaria, imaginant quants quartos deuría dur d'aquellas tófonas que tant s'adineravan á ciutat... De tants anys d'espiarlo día per día, se pot dir qué li tenian els passos tots comptats. Grans y xichs sabian que un cop cada mesada eixía ab lo bulto de las tófonas; que á la tornada s'aturava al Figueró á provehirse de vianda y beure, y que sempre venía carregat de carn de moltó y ab pa de fleca al corn de la manta.

Prou hi havia hagut, més d'un cop y més de cent, qui havia intentat sorpendrel pel camí y ferli donar els diners, ó engegarli una escopetada de trascantó ó estimbarlo al passar per dalt del cingle... peró las malas intencións no havían anat avant, perque fins els més desanimats, aixís qu'arribava l'hora de fer el fet, sentian una mena de por estranya devant d'aquell home misteriós que, segóns deya la brama, ja havia sigut enterrat un cop y tenia part ab el dimoni. Y la mateixa témensa qu'el jayo, inspirava á la gent el casalot de Romaní. Ningú gosava á atansars'hi gayre, y si be's deya qu'era per respecte als gossos, lo cert es que tothom pensava ab certa basarda: «¡Qui sab qué hi deu haver darrera la negror tremolosa d'aquellas tapias mitg enfonzadas!» Tot lo mes que feyan els pastors, al trobarse á tret de pedra de las runas, era engegarhi un roch ab el mandró, á fi de fer lladrar als gossos, mentres ells s'escorrían rostos avall, tot persignantse y mormolant: «¡Jesús!»

* *

Peró, en aixó, va venir un día en que va comensar á corre la veu de que á la Aleix no se'l trobava en part del mon. Qui sab de quantas setmanas ensá que no l'havía vist ánima viventa, ni dels pastors que guardavan ovellas al bosch de Brera ni dels pilers que feyan carbó á soley. Sense saber cóm ni qué, el jayo havía desaparegut tot d'un plegat, com si'l dimoni se l'hagués endut. Quan, saltant de casa en casa, va comensar la nova á esbargirse per las clotadas, la ansia més febrosa feya batre el cor de tots els vehins. Dintre de cada casa no's parlava d'altra cosa.

—¿Qué deu haver passat?

—Potser s'ha mort...

—Potser ha fugit...

—Hauriam d'arribarhi.

—¡Pla, s'hi ha d'anar!

Y mentres, sense saberho els uns dels altres, tots els escampats vehins emprenian la ruta del casalot enrunat, els homes, plens de recansa, pensavan ab las ocasións que s'havian deixat perdre de fer els comptes al vellot. L'un recordava el día qu'el va trobar sobre la cinglera de Bertí... y no va gosar á ventarli empenta. L'altre es penedía de no haverli deixat anar la perdigonada de balins, aquell cap-vespre qu'el va veure pel torrent de la Rovira. «¡Que'n vaig ser de bestia!» rumiavan entre sí, y era tan fórta la deria qu'els trasbalsava el pensament, qu havian de fer molts esforsos per dessimulársela ells ab ells, quan se trobavan ab altras collas que caminavan guiadas pel mateix fí.

—¿Ahont aneu?—preguntavan uns.

—Nosaltres á Romaní... ¿Y vosaltres?

—Nosaltres també.

—Hem pensat... potser aquell home está malalt... y si podém ferli alguna cosa...

—Lo mateix hem dit nosaltres... Si'l podém assistir ab res...

Els primers que, després de pendre mil precaucións, van arribar á Romaní, van trobar la casa buyda. Ni jayo, ni gossos, ni mobles, ni res en lloch. Per terra, escombrots y runa; per las parets, terenyinas; per las oberturas, brancas d'eura tapant esquerdas y forats. Ja'ls queya á tots l'ánima als peus, quan vora del llindar, se van adonar de que la terra estava somoguda... Tots van corre cap allí, atiats per la cobdicia. Descalsan la terra, troban un buyt, y dintre'l buyt una gerra. Els uns semiravan abels altres ab desconfiansa, disposats á barallarse com á feras, pera apodararse del tresor... peró una má més llesta que las altras, va alsar el tap de la gerra, y tothom va veure que á dintre no hi havía sombra de res. Tota la gent va alsar el puny enlayre, com amenassant vagament el recort d'aquell jayo que de tal modo se befava d'ells.

—¡Sota terra siga! deyan uns.

—¡Aixís se l'enduguin els dimonis!—exclamavan els demés.

Y quan, moixos y escorreguts, baixavan altre cop cap á las clotadas mormolant conjurs y maledicciónes, semblava sentirse de dalt dels cingles una veu irónica que deya.

—*¡La figo vus fay á tuts...!*

R. CASELLAS.

Notas políticas

¡No n'hi ha de caciquisme!

Ja ho han sentit; sí, senyors; aquí no hi ha cacich ni caciquisme.

Lo senyor Planas ho din y'l senyor Planas ho sap ben bé del cert: ¡No n'hi ha de caciquisme!

Vostés y nosaltres hem vist visións... y ¡ne tornarém á veure!

No sé si han sentit parlar dels pebrots famosos d'en Sendil. Tenian forma, color, gust; llevor y planta; tot, tot igual que'ls tomates, pero... eran pebrots y no tomates.

Donchs aixó que vostés han vist, tampoch ho és caciquisme.

La patulea que fa las llistas d'electors morts y'n treu als vins, la que fa las *rodas* (terme técnich del caló electoral), de pinxos, burots, escombriayres, etc., que van votant de colegi en colegi, la que posa dotzenas de millers de vots en las actas en blanch; la que's reparteix y esplota ajuntaments, diputacions

y cárrechs de tota mena; la que ha portat la corrupció y la destrucció d'Espanya; la que ha portat la vergonya de la guerra; tota aquesta pilleria «organizada y compacta después de largos años de trabajo y de lucha», res té que veure ab lo caciquisme.

Es «la legítima influencia... y el valor de huestes organizadas.» Lo caciquisme no existeix.

Ja poden anar á votar si avans s'abstenian. Perque ja saben que nos ho tenen dit: tots los mals d'Espanya venen de la nostra abstenció.

Pero, això sí, váiginthi ab un canó de tiro rápit. Perque pararán fort los que tenen agafada la cassola.

Prou que ho diu lo senyor Planas: «ansiamos el momento en que elementos, antes sistemáticamente apartados de los comicios, sacudan su letargo y tomen parte en la lucha electoral, para medir con ellos nuestras fuerzas.»

Ja ho senten: «ansían medir» con «fuerzas.» Tinguin cuidado si van á votar y per raresa son á las llistas, que algún pinxo no'ls hi amidi las costellas.

Això sí; si també volen ser de l'olla, la tapadora está oberta: «estamos dispuestos,—diu lo que ramena,—á toda solución de concordia.»

Aquest es l'arrepentiment dels crims de lesa patria del caciquisme, aquesta es la esmena. Ja ho saben: si la gent de sa casa vol anar á votar, se trobará davant «las huestes organizadas» de la gentussa de sempre, que, ab una unció que enterneix, li oposará conservadors, fusionistas, republicans, castelarins, salmeronians, etc., etc.

Pero si algun nou trapella vol entrar á la colla, té las portas obertas «á toda solución de concordia.»

Aquesta es la regeneració que'ns ha de posar á punt de que se'ns reparteixin las nacións extrangeras.

ALMERIA

Som ja á Almería.

Explicar l'anada, es llarch, deixárem la regió de las plujas, la terra dels rius planers, del fanch, dels aiguamolls interins y dels llarchs temporals y entrarem en la inmensa *Mancha*, lo Sahara conreuat, pla com un mar, sens un arbre. No l'he vist mes qu'en fotografía lo desert; més deu ser una cosa aixís, menos verda, sens los camps de blat y safrá que naix, ab collas de camells arrenglerats en la ratlla mateixa del horitzó, destacantse sobre'l cel y caminant en lo límit visible de la terra com en las *sombras*, per contes de las rengleras de borriquets manxegos ó de las carretas cansoneras ¡Quina terra, Senyor, pera no habitaria!

Feya un sol entelat que's destacava blanch sobre'ls nuvols, rodó, sense brill, com una hostia, una mica més blanca que 'l cel calitginós; l'horitzó's distingía net com un pla elevat: assi una parella colossal que llaurava, allí un viandant, un gegant; un sol guayta podía contar los homes que vivían en tota la plana que no se perqué, apareixen més grans, aumentats á mons ulls per la falta dels tipos habituals de comparació.

Passan horas y horas ab lo mateix paisatge: una ratlla al horitzó que limita un pla llis y destacantse sobre'l cel un burro, una carreta, un viandant ó un arbre raquitich.

Passem la regió dels punyals y'ls ganivets que'ls venedors d'Albacete ens ofereixen, la dels que per única mercancía cridan aygua clara: *el botijo de agua*, pronunciat pausadament ab certa son, com un gemech trist, y arribem á Alcázar de San Juan ja de nit.

A las foscas lo tren ens porta al cap de la línia de la Companyía del Sur d'Espanya, llavors ya inaugurada: á Baeza, ahont despertarem.

Y de Baeza aném fins á Almería.

Trobém las estacións engalanadas del día de la inauguració, ahont la gent surt á saludar y curiosejar als coristas catalans y á las barretinas.

Los comentaris son curiosissims: la gent no ho acaba d'entendrer això d'una colla d'homes sapats d'aire travallador, cobert lo cap ab la barretina vermella que sembla lo gorro frigi republicá. Algúns cridan *¡vivan los músicos!* altres *¡vivan los republicanos!*...

Aixís aném fent vía atravessant valls fondas per medi de ponts colossals y montanyas gegantinas per medi de foradadas. Los ponts son inmensos, de vigas rectas sobre pilas gegants.

La llum d'algunas passa de 100 metres y sa alsaria de 10.

Las creus d'aspa de la gelosía, son verdaderas vigas armadas.

Lo més gran de tots, lo del «Salado», fou objecte d'una festa al camp, mentres nosaltres acampavam devant de Xátiva.

Aném atravessant una regió conreuada, plena d'oliverars que sembla rica; pero tot es d'un sol amo. Això del Marqués de tal, alló del Comte cual, que pagan los jornals á cinch ralets.

Assi's descobreix un *cortijo* ab xamaneya com una fábrica pera la fabricació de oli, allí un altre que sembla un poble. Aném caminant y al fondo apareixen unas montanyas nevadas altíssimas á las que'ns aném acostant, acostant.

Després entrém en una naturalesa puramente mineral, de montanya de guix y de pissarras, casi sense vegetació; al lluny las crestas nevadas, á má dreta la altíssima *Sierra Nevada* de neus perpétuas.

Es un paisatge espantós, quelcom semblant á las grans alturas pirenencas, ahont la flora es raquítica y pobre.

Los miners troban en las entranyas de aquellas rocas la riquesa que ha de ser del país, y assi y allá's veuhen las línias aéreas pera transport del mineral al ferrocarril que s'inaugura.

Lo país no pot ser més trist. Al pas del tren contemplém al home troglodita que habita covas artificials; al que viu en barracas de pedra y fusta com las gregas y asiáticas del período micenich; Schlieman podria véurehi viventas las habitacións del voltant de la acrópolis de Micenas, de Tirento y de Troya.

* * *

Al fí, s'acabá lo pelegrinatge de cinch dias de ferrocarril y de campament.

Apareix tot plegat la terra de conreu, las palmeras, los tarongers y la mar al lluny: som ja á Almería. L'arribada als catalans es grandiosa. La locomotora engalanada, adornada ab l'alta bandera de «Catalunya Nova» va avansant entre una multitut que crida y aplaudeix.

La ciutat, illuminada ab art, los passeigs adornats van apareixent als dos costats del tren que avansa. La gent aclama á Catalunya y als catalans. L'entussiasme andalús reb als coristas ab aclamacións, á lo que més estimém. Lo penó de las quatre barras alsat sobre la máquina que xiula, penetra novament en la ciutat, més triomfant que quan l' enarbolavan los caballers de Jaume II; los catalans hi entravan més aclamats que quant hi anaren ab armas aussiliant á Alfons VII de Castella. Semblava lo triomf del art y del travall agermanats, semblava la conquesta de novas terras feta á la moderna: la conquesta per l'avens, per l'enginy, per l'esperit d'empresa.

Un catalá ha unit ab lo mon á tot un poble, y la bandera catalana y 'ls travalladors catalans, semblavan anar á sagellar aqueixa unió.

JOSEPH PUIG Y CADAFALCH.

Gazeta catalanista

Ahir nit se va donar en lo Centre Escolar Catalanista la tercera conferencia sobre la Doctrina Catalanista, dissertant don Arístides Danyans, sobre'l tercer capítol «L'Estat Espanyol». Ab gran concisió y claretat va analisar lo conferenciant l'importancia y riquesa de Catalunya y'l desenrotllo que de totas las manifestacións, tant intelectuals com materials, junt ab lo gran amor á la llibertat tingué la nostra patria abans d'unirse ab Castella, explicant lo progrés que hauria alcansat y'l carácter eminentment práctich y justicier que caracterisava als cataláns, fent una hermosa apología d'aquella época gloriosa de Catalunya, en que era la primera nació del món.

Al mateix temps va presentar l'estat anémich, peresós y sens ideals del poble castellá, son esperit revoltós y absolut, llegint alguns fragments de varis autors de aquella época pera justificar sas verídicas afirmacións; digué que Castella anava á morir, consumida per sa propia inacció y pobresa, y que va reviure gracias á la unió ab la confederació catalano aragonesa, detenintse en aquest fet, que no vingué al etzar ni d'una manera inconscient com molts volen suposar, sino que sigué realisat pels enemichs de Catalunya, que per aquell medi volgueren salvar á Castella. Encare al principi d'aquella unió, feta sense tó ni só, Catalunya va conservar son estil floreixent per un quant temps, pero, per vergonya eterna, 'ls castelláns s'apoderaren desde allavors fins als nostres días del Govern, desnaturalisant ab sas ignominias y vexacións lo senser carácter catalá que, eminentment práctich y atent solzament á son desenrotllo comercial y á son benestar material, va deixar que'ls ineptes castelláns se fessin amos de Catalunya. Lo senyor Danyans acabá tan notable y ben escrit travall, dihent que l'útima vegada que'ls cataláns se van revolucionar contra els opresors, va ser l'inmortal siti de Barcelona de 1714, y que desitjava que correspongués á nosaltres la gloria de continuar aquella heróica resistencia per alcansar l'autonomía ben radical á que té dret Catalunya. Lo disertant sigué molt aplaudit y felicitat per la concorrencia que omplia la sala.

Lo dissapte vinent se donará la quarta conferencia, que anirá á cárrech de don Pere Portabella.

Revista Bursátil

Evidentment estém en un período de febre bursátil. Si aixís parlavam la setmana anterior, convensuts de que, en un estat semblant, sols podiam esperar de la Bolsa una continuació de l'alsa empresa per tots els valors, els cambis á que aquestos han seguit cotisantse durant la setmana que acaba de transcorre, han vingut á corroborar las nostras afirmacións.

Quan després d'un llarch período de baixa, com el que durant els últims anys havian sofert el valors ferroviaris, s'inicia una corrent de millora ben accentuada; la alsa no es cosa de un ni de dos días; y si aquesta, com en lo cas present, te prou vitalitat pera sortir del recinte de la Bolsa é interessar al públich, allavores, no hi ha dupte que aviat adquireix doble preponderancia y fins arriba á pendre proporcións que, els mateixos que la preveyan, no esperavan.

Are mateix no passa altre cosa que lo que estém dihent. Entre'l públich ha corregut la veu de que tots els valors tornavan á pujar, y no ha costat gayre ferlo venir á Bolsa á informarse del perqué d' aquesta puja, y un cop allí, al respirar aquella atmósfera d'optimismes, ha sentit l'influencia de la febre, y sense mes motiu que aquest, ha comprat qualsevulga valor, el que ha tingut mes á má. Es tan contagiosa una alsa de valors!

Ab aquestos precedents es molt difícil preveure quan acabará la pujada, y si, el día que cambihi la corrent, la baixa será mes considerable. Ahir ja varem estar á punt de poguer fer aquesta apreciació, puig, per un moment, semblava que l'edifici perillava y de cop y volta s'en anava á rodar; pero en realitat no va ser mes que una espantada filla dels mateixos excessos d'alsa, y que pot servir d'avís als que massa confiats, no veuhen que las exageracións acostuman sempre á portar conseqüencias deplorables.

Afortunadament pera'ls especuladors alcistas, els mercats extrangers varen contenir la corrent de baixa iniciada en la nostra plassa. Per això passada la primera impresió, y alleugerida bona part de la carga sobrera que alguns especuladors portavan, se restablí la tranquilitat y l'alsa va tornar á rependrer ab igual entussiasme que avans y com si res haurán passat.

Alguns, els més tardaners, haurán sentit las conseqüencias d'aquest retrocés, pero això no será motiu pera que ells mateixos ó altres de nous vinguin ab las sevas compras, á produhir novas alsas.

Els preus máxims de cotisació en la última setmana varen ser els següents: Interior, 65'20; Norts, 49'50; Fransas, 45'50; Orenses, 13'90, y'ls més baixos, 63'10, 43'40, 41'00 y 11'60, respectivament.

Las Cubas, si be han quedat més ressagadas dintre aquest mohiment, s'han sostingut fermas y han oscilat guiantse ab lo curs dels demés valors.

Els cambis sobre l'extranger han continuat fluixejant, com no era menos d'esperar atesa l'alsa de tots els valors. Ahir els franchs van quedar cotisats á 27'00 y las lliuras á 32'00 paper.

En Labra y'l Regionalisme

Del discurs llegit de poch pel senyor Labra en un Centre de Madrid, ne retallém aquest bossí, que té interés per nosaltres:

«No es propio de este momento ni de este sitio tratar el punto á que acabo de aludir, porque es mucha su gravedad y no escasa la confusión que sobre él reina; amén de ser incompatible con la naturaleza y el fin de esta Conferencia hablar de generalidades ó presentar soluciones que no aparezcan desde el principio con cierta precisión. Pero no puedo ni debo excusarme de decir que considero como un gravísimo peligro la tendencia que se advierte en muchas personas de arrojar todo género de sombras, prevenciones y alarmantes sospechas contra los que ahora, en algunas provincias de una gran vida y quizá las más caracterizadas por su tinte europeo, defienden y propagan el regionalismo.

»No discuto lo que éste realmente sea ni entro en la cuestión eminentemente política de estimar lo que pueda ser ó no ser aceptable é inmediatamente aplicable, por racionales acomodamientos y fecundas transacciones, de los programas regionalistas que hasta ahora conocemos y que son un tanto diversos en las tierras de Levante y en las costas del Norte y Noroeste de España. Pero me es muy difícil comprender que, al día siguiente de nuestro inmenso fracaso en las Antillas y en Filipinas, por no haber aplicado en aquellos países el régimen autonómico en la hora oportuna y por haber evitado la difusión y la discusión de la doctrina autonomista combatiendo á sus defensores con todo género de prevenciones, persecuciones, amenazas y calumnias, se quiera repetir esa última tristísima experiencia en la Península, intimidando ó persiguiendo como más ó menos embozados enemigos de la Patria, á los que patrocinan, por ejemplo, la autonomía catalana, la gallega ó la vasca. Cuando menos, se conseguirá el tristísimo efecto ya logrado en nuestra cuestión colonial, de obligar al más profundo silencio, á muchos partidarios sinceros de estas ideas, pero cuya timidez ó cuya difícil posición personal no les permiten, en la hora del conveniente debate y de la fijación é inteligencia de las soluciones prácticas, aquella franqueza de que después usan, en la hora del desastre y de los tardíos arrepentimientos, para exculparse ante su propia conciencia ó para obtener una mirada benévola de la engañada é irritada opinión pública.»

Sant Joseph

Lo Mars-marsot se va aplacant,
se torna'l sol més esplendent
y va pels ayres lluminant,
com si del cel anés baixant
lo que reviu eternament.

—

Es Sant Joseph: Tots los bastons
com lo del sant, van reverdint,
van esclatant tots los botons,
s'omplena l'arbre de florons...
com los del sant tots van florint.

—

Oh Primavera que anyorem!
sembra tos bens per l'univers,
de tot l'hivern que t'esperém,
donans las flors que tan volém,
vina á alegrar nostres carrers.

—

Tu tornas bells camps y jardins,
alegre tornas la ciutat,
sembrant per tot remors divins;
baixans del cel los serafins
que espera'l mon, fret, desolat.

JOSEPH ALADERN.

19 mars, 99.

Noticias de Barcelona

Ab l'objecte de promourer la concurrencia á las festas de Setmana Santa y fira de Sevilla, la Estació y 'l Despatx Central de Barcelona, de la Companyía de M. Z. A., vendrán bitllets d'anada y tornada, de 2.ª y 3.ª classe, á preus reduits, en los días 24 al 29 del present mes, abdós inclussiu, pera retornar del 1 al 4 d'abril; y en los días 15 al 18 d'abril, pera retornar del 21 al 24 del mateix mes.

Havém rebut lo número 10, any XLIII, de *La Ilustración Española y Americana*.

En la segona conferencia donada per lo senyor Pere Estasén, en l'Institut Agrícol de Sant Isidro, sobre 'l tema «Proyecto económico para España», comensá demostrant la necessitat d'un Códich Agrícol, de l'ensenyansa agrícola obligatoria, establint escolas prácticas, fomentant la repoblació de boscos y la construcció de canals.

Després d' aquestas consideracións, va entrar en l' estudi de las contribucións, senyalant com á mida pera pendre inmediatament la rebaixa dels tipos actuals de la contribució de inmobles. Indicá grans reformas en la industrial y de comers, baix la base de gravar la renda y ganancias, may lo travall. La renda de Aduanas es necessitada també de grans reformas, baix la base d'una exacta classificació de las mercancías en l' aranzel y reforma de las ordenansas de Aduanas, á fí d'evitar sorpresas al comers de bona fé.

En quant al impost de consums va dir que necessitava reformas pera impedir lo reparto arbitrari del impost. Ademés se mostrá partidari de crear una contribució sobre la renda y utilitats pera reforsar los ingresos del pressupost. Acabá lo conferenciant dihent que las nacións fortas no son las que tenen un gran exército y una gran marina de guerra, sino las que tenen una vida económica independent y las fonts naturals de riquesa en producció.

Lo senyor Estasén fou molt aplaudit.

La Comissió arganisadora del Concurs agrícol que ha de celebrarse á Figueras lo día 2 del próxim mes d'abril, ha acordat subdividirlo en las següents Seccións:

Secció primera.—Zootecnia. Primera divisió. Animals d'especie vacuna, ovina, cabrall y porquí. Segona divisió. Animals de l'especie cavallar, asnal y mular. Tercera divisió. Avicultura.

Secció segona.—Primera divisió. Vinya y sos productes. Segona divisió, Olivar y sos productes.

Secció tercera.—Primera divisió. Agricultura. Segona divisió. Productes forestals. Tercera divisió. Arbres y arbustos fruyters y d'adorno. Quarta divisió. Horticultura. Quinta divisió. Floricultura.

Secció quarta.—Industrias agrícolas.

Secció quinta.—Adicional. Llibres y memorias agrícolas.

Devém advertir als agricultors cataláns que vulgan acudir al Concurs, tenen d'enviar lo més prompte possible á la Comissió organisadora las corresponents cédulas de inscripció.

Ha comensat á publicarse en aquesta capital, un nou setmanari católich regionalista que du per títol *La Creu del Montseny*.

En lo primer article en que exposa'l nou periódich los seus propósits, diu que travallará per restaurar á Catalunya ab Jesucrist y per Jesucrist; enllassar las dos Catalunyas, espanyola y francesa; cridar als germans de Mallorca y Valencia en aquesta germanor; y afermar robustment la personalitat catalana.

En lo sumari del primer número s'hi llegeixen las firmas de mossen Jascinto Verdaguer, en Francesch Ubach y Vinyeta, en J. Novellas de Molins, en Julí Delpont, en Ramon Surinyach y Baell, na Dolors Riera y Batlle, en Jaume Boloix, mossen Joan Segura, en Manel Rocamora, na Trinitat Aldrich, en Valeri Serra, en Joaquim Claramunt, en Justí Pepratx y mossen Costa y Llobera.

Desitgém al nou confrare llarga y próspera vida.

A dos quarts de dotze d'ahir matí ha sigut agafada una dona, que ha entrat á una botiga del carrer de la Granvía ab la escusa de comprar una gorra y... fer passar un duro fals.

Registrada la *fulana*, s'ha vist que encara portava nou pessetas mes falsas.

La Associació de la Creu Roja á Barcelona ha socorregut fins lo día d'avuy als següents repatriats civils, ab las quantitats que á continuació s' expressan: don Claudi Crespo y Perez, procedent de Filipinas, 25'00 pessetas; donya Maria Lluisa Iñigo (heroina de Punta Brava), 25'00; don Emili Gutierrez Bustillo, administrador d'Hisenda de Bataan, 50'00; don Antoni Martinez, oficial cuart d'Hisenda de Husamis, 60'00; don Gregori Casarrubias, oficial cuart del govern civil de La Isabela de Luzón, 50'00; don Ramon de la Cortina y Fuentes, oficial quint de la Administració al servey de Fars, pera ell, sa mare, germá Frederich y un fill, 150'00; don Joaquim Gascon, interventor de magatzéms en la Aduana de Manila, 50'00; don Pere Alvarez y Campos, oficial tercer del govern civil de Manila pera ell y sa muller, 100'00; don Pau Ramajos y Saez, secretari del govern P. M. de Capir, 50'00; don Genaro Nuel y Lumeta, interventor d'Hisenda en Cavite, 50'00; Leocadi Huicé y Garcia, oficial cuart en la ordenació de pagos á Filipinas, 50'00; don Joseph Sanchez y Plazuelos, secretari del gover civil de Nueva Cáceres, 50'00; donya Avelina Correa, viuda de don Alfons Caos y Rebolledo, 50'00. —Total: 760 pessetas.

Ademés se trovan en lo Senatori d'aquesta Associació per malalts, ahont son cuydadosament assistits: lo noy Lluis Galindo y Morell, natural de la Habana, don Joan Liaño y Pino, de Sevilla; don Joseph Escartin y Ferrandez, de Ruerta (Saragossa); don Rafael Goytisolo y Quinto, de Centochs y don Bernardi Romero y Francia, de Zamora.

Lo senyor Robert ha donat ordres terminants al comandant de la Guardia municipal perque siguin perseguits sense contemplacions los pobres d'industria que omplan los carrers de nostra capital.

La conferencia que tenia que donar un d'aquestos dias al Ateneo lo doctor don Bartomeu Robert, com á continuació de la que'l darrer dimars doná, ha quedat aplassada indefinidament.

Reunits dissap e an la Facultat de Filosofía y Lletras d'aquesta Universitat literaria lo Vis-rector senyor Rubió y Ors, lo Degá doctor Garriga, y'ls Catedráticks senyors Bocanegra y Donadiu, se va cridar als alumnes premiats en lo concurs previament anunciat, y després de llegirse l'informe enviat per la Facultat, lo senyor Rubió entregá'ls tres premis de dugascentas pessetas cada un als senyors don Joseph Soldevila y Canela, don Maximiliá Alarcón y Saratón y don Joan Batista Doménech y Moncada, alumnes respectivament del primer, segon y tercer grupo de la Facultat, y l'accéssit de cent pessetas á don Alvar Gallart y Nojar, alumne del primer grupo.

Se doná fí al acte ab sentidas é importants frases d'elogi y d'estimul á la aplicació y á la virtut, pronunciadas per lo citat Vis rector.

Se'ns fa saber y ab gust acullim la noticia, de que pel perdó del ofés, ha sigut llevada la pena de desterro que sufria l'escriptor catalá don Joseph Ximeno y Planas.

Demá, dimars, día de moda en lo teatre d'Eldorado, s'hi estrenará la opereta cómica en un acte titolada «Los guerrilleros», original del conegut escriptor castellá Enrich Prieto y que'l mestre Rupert Chapí ha posat en música.

Ahir matí, alguns repatriats sigueren sorpresos en la seva bona fe, acudint als voltants del Nou Retiro, ahont segons anunci d'alguns periodichs, devian reunirse pera tractar del cobro dels atrassos que els hi deu lo Govern.

Quan lo número de repatriats aná engroixint, la policía doná ordre de que's desfessin los grupos y's deixés lliure la vía pública, lo que's conseguí sens cap protesta.

Ahir al mitjdía al passar un tranvía de Sans per davant de la casa número 93 del carrer del Hospital, dos passatgers que anavan á l'imperial, toparen ab lo fanal que hi ha empotrat en aquella casa, rebent fortas contusións.

Aquest fet, com saben nostres lectors, no es un cas nou; es la repetició d'una série de desgracias, algunas de las que tingueren per final lo cementiri.

Y entretant l' Ajuntament res fa pera evitarne de novas. La prempsa s'ha queixat varias vegadas; en las sessións municipals varis senyors regidors dirigiren mocións en aquest sentit; arrivá lo Municipi fins á pendre l'acort de cambiar de lloch los rails del tranvía de Sans, apartantlos á trenta centímetres del sardinell de la acera. Peró res s'ha fet, y aquella deixadesa que acompanya á tots los serveys y obras municipals, ha produit avuy novas desgracias.

Ara que al Ajuntament ha arribat la empenta de poderosas iniciativas ab la presencia á la Alcaldía del senyor Robert, li trasladém la relació d'aquestos fets, perque disposi lo que es de justicia y de necessitat.

L'Alcalde senyor Robert ha senyalat com á horas de despatx de las onze á la una y de las cinch á las set.

En virtut de lo disposat per lo President de la Diputació provincial per decret de 16 del present, los tenedors d'obligacions del Empréstit pera la construcció de carreteras provincials, autorisat per la lley de 17 de juny de 1870, podrán presentar los cupóns senyalats ab lo número 33 de las láminas de sa pertenencia, pera'l cobro dels interessos del trimestre que vencerá'l día 31 del corrent, los deu primers días hábils del próxim mes d'abril, de deu á dotze del matí, y transcorreguts aquestos, los divendres de cada setmana, á las mateixas horas, en las oficinas de la corporació, acompanyant dits cupóns ab doble factura, quals impresos los hi serán facilitats gratuitament en las mateixas oficinas.

En la exposició dirigida al Ajuntament y al governador civil per lo gremi de vaquers y cabrers d'aquesta ciutat, se fa constar que si be está en descubert ab lo Municipi pel exercici de 1897-98 per la cantitat de 92,254,63 pessetas en compte d'estancias de las vacas y cabras dintre'l recinte de la capital, deu deduhirse de aquesta suma l'import d'una tercera part de caps de bestiá per entendre que aquestas no produheixen llet, degut á diversas causas (enfermetat, malaltias, etc.)

Ab aquesta deducció, lo Gremi deuria pagar, en lloch de la suma que se li reclama, 61,503'09 pessetas, y aquesta suma es la que está disposat á satisfer al acte y encara seguir satisfent anualment per encabessament, á la qual proposició queda'l Municipi beneficiat en un cent per cent, ja que la cantitat que consta en pressupostos per tal concepte sols es de 32,000 pessetas.

Solicita, ademés, lo Gremi, la supressió del arbitri sobre inspecció per considerarlo una agravació dels impostos que paga per forratge desperdicis de fábricas d'alcohol, llet forastera, etc., y per contribució industrial.

Hem tingut ocasió de veure una exacta copia al oli que'l distingit restaurador don Alexandre Planella ha pintat d'un tros de las antigas pinturas murals, fa pochs anys descobertas en la nau de la iglesia de Sant Pere de Tarrassa. Lo fragment reproduhit representa l'imatge de Santa Llucia, y conserva tot lo carácter y color del original.

La ensopegada copia ha sigut avuy oferta per l'autor, pera que figuri en lo Museu Episcopal de Vich, al senyor Bisbe d'aquella diócessis, doctor Morgades, ab motiu d'esser avuy lo sant del venerable prelat.

Se han rebut en la secretaría general de aquesta Universitat los títols següents:

Llicenciats en Dret: don Felip Rodés y Baldrich, don Marián Moner Carbonell, don Felip Aragonés Sorolla y don Manel de la Torre y Salavera.

Mestre de primera ensenyansa elemental: don Lluis Aparicio y Aparicio.

S'han transmés á informe de la Comissió provincial, los expedients d'arbitris extraordinaris corresponents al exercici de 1899 á 1900 dels Municipis de Sant Bartomeu del Grao y Monclar de Berga.

Don César Augut Torras ha solicitat al Municipi permís pera instalar en los baixos de la casa núm. 119 del carrer de Pujadas, un generador de vapor y un motor de gas. Aixís mateix ho ha verificat don Francisco Soler pera instalar dugas calderas destiladoras en los baixos de la casa núm. 12 del carrer del Gasómetro de Sant Martí de Provensals.

S'ha publicat lo número onze corresponent á n'aquest any, de la revista técnica *Industria é Invenciones*.

Havém rebut lo número primer d'un butlletí catalá que porta per títol *¡A Montserrat!* y que publica la Junta organisadora de la pelegrinació que anirá á Montserrat ab motiu de la inauguració del monument representatiu del Quart Misteri de Dolor en lo camí de la Santa Cova del expressat monestir.

La Academia Médich-Homeopática de Barcelona, celebrará avuy sessió pública continuant la discusió dels casos clínichs de mielitis difusa gripal, presentats per lo doctor Callís. Farán us de la paraula los doctors Costa, Olivé y Ballester.

LAS COMARCAS

Plá de Lleyda

LLEYDA.—Se donan com á certas las següents candidaturas que lluytarán en las vinents eleccions:

Borjas: Marqués d'Olivart—García Gómez.—Celestí de Armiñan. *Balaguer:* Hidalgo Saavedra. — Marian Clua.— Carles Fortuny. *Cervera:* Alonso Martínez.—Guillém de Boladeres. *Lleyda:* Genaro Vivanco.—Agelet. *Seu d'Urgell:* Duch de la Seu. —Zulueta. *Solsona:* Coll y Astrell —Maluquer.—Jorro. *Sort:* Gustau de Bofill.—García Trapero. *Tremp:* Rafael Cabezas.—Cuenca.

Ampurdá

TORTELLÁ.—Lo mercat del diumenge no va passar de regular, á causa de la pluja menuda y seguida que va fer tota la setmana avans. Per la terra ha fet molt bé, peró 'ls camins, deixant apart la carretera d'Argelaguer, estan casi abandonats y deixats de la má dels seus tutors.

La secció d'aficionats d'aquesta població, composta de trevalladors, que necessitan lo seu jornal per viure, interpreta ab bastant bon acert las pessas catalanas «Cura de moro» y «Las bodas d'en Cirilo.»

Mereixen un aplauso aquestos aficionats que per poguer estudiar y entretenir al públich, escatiman horas á la son. També posan en escena exemples morals é instructius, com l' «Amor de Pare», drama en tres actes, que té per objecte condempnar la passió funesta del joch, fent relluhir los terribles efectes d'aquest vici.

Are, disfrutem d'un temps primaveral, que es una ventatja ben positiva, perque es una de las pocas cosas per la que'l Govern no'ns fa pagar res.

Periódichs oficials

Gaceta de Madrid del día 17 de mars:

R. D. disolvent las Corts, convocant las vinentas pera 'l día 2 de juny, y fixant las eleccions de diputats pera 'l día 15 d'Abril y las de senadors pera 'l 8 del mateix mes.

Altre R. D. establint:

Primer: Que las provincias de Alava, Albacete Avila, Cuenca, Guadalajara, Guipúzcoa, Huelva, Logroño, Palencia, Santander, Segovia, Soria, Teruel, Valladolid, Vizcaya y Zamora, elegeixin tres senadors.

Y Segon: Que las provincias de Barcelona, Valencia y Madrid, elegeixin cuatre senadors y tres los que faltan per mencionar, segons ja venen fentho

R. D. de Guerra y Hisenda sobre 'l pago als repatriats.

R. O. pera que 'ls Notaris d'Ultramar declarats excedents per R. D. del 3 del que somplugin tenir inmediata colocació en las Notarias del Regne, dintre de las prescripcions legals ja establertas.

Llista d' espanyols morts intestats desde l'any 1862 y quinas herencias no han sigut fins ara reclamadas, enviada per lo Cónsul d'Espanya á París, al Ministeri d'Estat.

Boletín Oficial de la provincia de Barcelona del día 15 de mars:

Publica la Instrucció pera l' exercici del Protectorat del Govern en la Beneficencia particular.

Un R. D. del Ministeri d'Hisenda sobre las guías que han d'acompanyar als sucres de producció nacional.

Secció Marítima

Vapors de la Companyía Trasatlántica

Vapor Isla de Luzon, sortit lo 17 de Manila pera Singapore.

Vapor M. L. Villaverde, sortit lo 17 de Veracruz pera Habana.

Vapor Cataluña, sortit lo 17 de Cadiz pera Cartagena.

Vapor Alfons XIII. arribat lo 17 á Santander procedent de Cadiz.

Vapor Alicante, sortit lo 18 de Singapore pera Colombo.

Vapor Larache, arribat lo 18 á Cadiz procedent de Mogador.

Vapor Mogador, arrivat lo 18 á Cádiz procedent de Barcelona.

Vapors de Pinillos, Izquierdo y Companyía

Vapor M. M. Pinillos, sortit lo 18 de New. Orleáns pera Habana, Cádiz y Barcelona.

Vapors de la Prince Line

Vapor Indian Prince, arrivat lo 16 á Gravesend procedent d'Alexandría.

Vapor Spanish Prince, sortit lo 17 de Gravesend pera Colón y escalas.

Vapor Afhgan Prince, ha passat lo 17 per Dover de pas pera Londres.

Vapors de la Companyía Marítima

Vapor Bazán, arrivat lo 16 á Cuschaven procedent d' Espanya.

Vapor Bravo, sortit lo 16 de Grinsby pera Hull.

Vapor Velarde, ha passat lo 17 per Sonthend.

Guayta marítim del Castell de Montjuich.

Observacions meteorológicas

A sol ixent, vent al SE. fresquet, circol ab núvols y boyra. A las dotze del día Llevant, fresch, cel clar y horitzó ab boyra. A sol Ponent, sagueix lo mateix vent, ab igual forsa, trangul al S. y lo circol segueix del mateix modo.

Mohiment de barcos á entrada de fosch

Demoran al E. un bergantí que barloventeja y una polacra goleta que ve en popa. Pel S. una corbeta y un bergantí goleta que preten Llevant y una corbeta que passa á Ponent, y al SO. una goleta que barloventeja.

De vela llatina, cinch falutxos per diferent rumbo y dos que venen al port. Dos vapors mercants extranjers de dos pals han passat avuy un del E. al O. y l'altra del O. al E. havent entrat del Nort de Europa, ab carbó mineral, á las vuyt del matí, lo vapor inglés «Hinsville.»

De Génova, á dos quarts de nou, lo vapor italiá «Giovan»; de Liverpool, á dos quarts de dos tarde, lo vapor «María», dels senyors Serra y Font; de Gandía, á tres quarts de quatre, lo vapor «Esperanza», de la Companyía Hispano Argelina; de Marsella, á dos quarts de sis, lo vapor «Cabo San Martín», dels senyors Ibarra y Companyía; del Sud un pailebot y un javech matrícula de Mallorca.

Distancia navegada pels barcos que avuy han sortit

Fora d'horitzó hi han los vapors següents: Lo «Luis Pinzón», pera Dénia, dels senyors Moll y Corominas; lo «Besós», pera Cartagena; lo francés «Saint Jean», pera Marsella, de don Eugenio Vital; l'inglés «Norstans», pera Ponent; lo vapor espanyol «Pérez», pera Valencia, de la senyora Viuda de don Vicente Sanz Selma.

Mercats regionals

TORTELLA.—Blat, á 19 pessetas la cuartera, mesura nova; mestall, á 17; segle, á 15; blat de moro, á 14; mill, á 15; ordi, á 11; civada, á 10; llubins, á 11; fabas, á 15; fabóns, á 16'50; monjetas, á 27; las trunfas, á 6 rals l'arroba; la dotzena de ous, á 85 céntims; la viram y'ls gudalls se pagan á preus alts.

LLEYDA.—La fira estigué poch animada; se presentaren 12 ó 13,000 caps de bestiá, que's realisaren als preus següents: moltóns, de 22 á 26 pessetas; anyells, de 15 á 20 pessetas.

La major part foren comprats pels comerciants de Barcelona y Tarragona.

REUS.—Vins negres, de 5 1|2 á 6 rals lo grau. Priorats superiors, de 32 á 35 ptas. carga y 17 á 18 graus. Baix Priorat, de 15 á 16; Montblanch y Urgell, de 17 á 18; Vila

...ca, de 18 á 20; Canonja, de 20 á 21 ptas.; Reus y sa comarca, de 20 á 21.

Vins blanchs, de 7 á 8 rals lo grau, ensofrats á 8.

Mistelas blancas, de 8 á 10 graus de licor, de 50 á 55 ptas; negras del Camp y 11 graus de licor, de 48 á 50 ptas.; Priorat de 12 á 14 graus de licor, de 55 á 65 ptas. tota la carga.

Esperits destilats de vi, de 81 á 82 duros los 68 cortés y 85 graus sense casco; refinats de 24 1|2 graus á 13 1|2 duros carga. Selecte de 39 á 40 graus, á 98 duros los 500 litres.

Esperits de brisa, á 71 duros los 68 cortés y 85 graus sens casco; refinats, de 24 1|2 graus á 12 duros carga.

Holandas de vi, á 11 1|2 duros la carga; de brisa, á 9 duros.

Olis del camp, de 15 á 15 1|2 rals lo quartí d'Urgell, á 14 y 15 rals segons classe.

Atmetlla mollar, de 57 á 58 ptas.; altres classes, de 55 á 56 ptas., tot los 50'400 kilos.

Garrofa, de 21 á 22 rals lo quintá.

Avellana, de 41 á 41'50 ptas.; negreta escollida, á 45; comarcana, 42; sach de 58'400 kilos.

Blat de la comarca, de 15 á 16 ptas.; Urgell y Aragó, de 17 1|2 á 18, segons classe.

GIRONA.—Blat, 18 ptas.; mastall, 16; ordi, 9'50; segol, 14'50; cibada, 8'50; bessas, 15; mill, 16; panís, 16; blat de moro, 13; llobins, 10; fabas, 14; fabons, 15; fasols, 30; monjetas, 25 ptas. tot la quartera de 80 litres; ous, á 0'80 ptas. dotzena.

INFORMACIÓ telegráfica y telefónica de La Veu de Catalunya

Telegramas de l'Extranger

Arreglo d'una qüestió

París, 19, 9'15 matí.

Le Gaulois, afirma que després d'alguns mesos de negociació pera l'arreglo de las dificultats entre Fransa é Inglaterra, s'ha resolt definitivament lo assumpto, concedint los inglesos totas las ventatjas que podian desitjar los francesos.

La catástrofe de Bourges

París, 19, 9'35 matí.

Telegramas de Bourges, donan detalls de l'explossió ocorreguda al polígono de Bourges.

Vint operaris, paysáns, manipulavan ab sis bombas en lo local destinat al efecte, quan de repent se produhí l'explossió.

Tres operaris quedaren morts al acte, y cinch resultaren ferits gravíssims.

A conseqüencia de la catástrofe, s'ha ordenat que surtin totas las personas civils dels establiments militars del polígono, haventse establert centinellas qu'impideixin l'entrada al públich.

La prempsa madrilenya

"El Imparcial"

Madrid, 18, 1'15 tarde.

En son artícle de fondo y á propósit de la qüestió dels repatriats, diu que aquest assumpto ofereix duptes; que es del més gran interés que'l Govern interpreti sense vacilacións lo text de la disposició legal tal com apareixen las paraulas, qu'es com l'han transcrita los periódichs.

Siga com se vulga,—diu,—creyém que lassumpto val la pena de ser revisat en Consell de Ministres per si's pot aclarir la qüestió ó reformar las bases de la disposició que la motiva, á fí de evitar equivocadas interpretacións; perque en realitat, per la forma ab que ha quedat la qüestió, lo resultat de tot lo que s'ha fet será nulo y potser pitjor que inefiás.

Parla també de la qüestió de las incompatibilitats, y diu en un altre artícle que una de las iniciativas que s'han de aplaudir, es la del Baró del Castillo de Chirel, Director General de Agricultura, Industria y Comers.

Lo Baró ha manifestat que reconeixent la impossibilitat d'atendre á la investidura del cárrech de Director General y la del de diputat ó senador á un mateix temps, y per lo tant si ha de seguir al frente de la Direcció General, renunciará la investidura de representant del país, ó si ha d'exercir aquesta, renunciará lo cárrech de Director.

Aixís han de procedir los homes que's donan clar compte de las necessitats de la vida pública espanyola, diu *El Imparcial*.

Aquest periódich fa veure la incompatibilitat que per rahó del temps hi ha entre un y altre cárrech, dihent que si'l Director General es representant del país, deurá consumir de las duas á las set de la tarde á las Cambras, que son precisament las horas que té d'esser á la oficina, y en aquest cas, resulta que no cumpleix ab la seva obligació com á funcionari de la administració pública; ó be si no assisteix á las sessións del Parlament, desatent llavoras los seus debers com representant del país.

"El Liberal,,

En un article titulat «Avisos de Guerra», diu que en tots los Estats que desde principis de sigle han sofert desastres com los que acaba de tenir Espanya, hi ha hagut després una reacció en l'esperit públich que'ls hi ha permés recobrar, si no las terras perdudas, al menys lo bon concepte que havian sempre merescut.

Diu que si nosaltres hem de recobrar la vida y la llibertat, tenim de comensar demostrant que som aptes pera aquesta llibertat y aquesta vida.

"El Tiempo,,

Aquest periódich, orgue del govern, declara com contestant als que pretenen que'l govern porti á la *Gaceta*, no més ab quinze dias, tot un plan de reorganisació política y administrativa, que es cosa impossible per la molta gravetat y trascendencia dels punts que serán objecte de reforma.

Entén lo govern que lo verdaderament perentori no deu retrassarse, com ho demostra ab los seus actes; pero las reformas anunciadas son totas materia llegislativa y afectan á interessos creats y á costums políticas inveteradas, y'l seu plantejament es una obra nacional á la que tothom hi ha de coatjuvar ab sos consells y ab las sevas llums.

Si las Corts s'han de reunir tan aviat, —pregunta *El Tiempo*,—¿per qué han de sustraures aquestas reformas als seus debats? ¿Per qué's demanava la convocatoria de las Corts, si ara's vol que's llegisli per decrets?

Lo ministeri—assegura *El Tiempo*—complirá sense defalliments, pero sense precipitació, tots los compromisos que va contraurer en la oposició.

Candidaturas á diputats

Sembla que'l Govern ha assegurat á don Eussebi Blasco, que pot contar ab totas las facilitats, per part dels elements oficials, en las eleccións de diputats á Corts.

Lo senyor Blasco presentará la seva candidatura per Madrid, ahont lo Govern deixará tres puestos pera las oposicións.

Lo senyor Castelar no presenta aquesta vegada la seva candidatura per Huesca, perque'ls elements més influhents d'aquella capital, que foren adictes al ex-president de la República, han decidit votar al senyor Cano, quefe dels possibilistas, y aquest, segons se diu, ha acceptat la designació y no está disposat á cedir lo puesto ni á n'en Castelar ni á ningú.

Sobre las incompatibilitats

La conducta del Baró del Castillo de Chirel de no presentar la seva candidatura de senador ni diputat, acaba de ser seguida, segons se diu, per altres Directors Generals.

Es lo probable que tots los demés Directors del Ministeri de Foment no la presentin sabentse d'algúns ab seguretat que ja tenen aquest propósit.

Lo Director General d'Agricultura, Industria y Comers, va rebrer ahir moltas felicitacións ab motiu de tan plaussible conducta.

Possessió

Demá á las quatre de la tarde pendrá possessió la nova Comissió permanent del Consell d'Instrucció pública.

Presidirá l'acte don Joseph Cárdenas per ser lo conseller mes antich.

Correu á Cuba

Segons telegramas de la Habana ahir va fondeijar en aquell port, procedent de Puerto Rico y de la Península, lo vapor correu «San Ignacio» de la Companyía Trasatlántica.

Motí escolar

Sevilla.—Los estudiants han deixat la actitut de resistencia que havian pres ab motiu de la destitució del Rector de la Universitat. Ahir van entrar á tótas las classes. Se pot considerar conjurat lo conflicte.

Com bons amichs

Algeciras.—Ab rumbo cap á Llevant havia sortit la esquadra que dirigeix lo contra-almirall senyor Cámara, quan van passar alguns barcos nort-americáns ab direcció á Ponent. Lo «Raleig» va saludar á la esquadra espanyola issant lo nostre pabelló. Lo «Carlos V» va correspondre al saludo issant la bandera nort-americana.

Los yanquis á Filipinas

Madrid, 19, 2'25 tarde.

Comunican á Nova York desde Manila, que ha arribat á Ilo-Ilo, ahir, l'acorassat «Oregon».

A aquell territori regna complerta tranquilitat.

L'Aguinaldo ab lo gros de las sevas forsas ha arribat á Marilao, á vint millas de Colocan.

Los filipíns establerts á Marilao y Malolos, comptan ab un gran exército compost de 25.000 homes, ben armats y equipats, y dispostos á tot lo que sobrevingui.

Los conspiradors d'Ecija

Madrid, 19, 2'55 tarde.

Telegrafían de Sevilla que'l cas de Ecija no ha revestit la importancia, que se li va atribuhir en un principi.

La guardia civil ha detingut als redactors del periódich *El Moralizador* que tratavan d'aixecar la classe travalladora contra las autoritats.

S'instruieix la corresponent sumaria y'l governador ha manifestat que l'ordre está assegurat á tota la provincia.

Governador cessant

Madrid 19, 3'10 tarde.

El Tiempo diu en l'edició d'avuy, que lo senyor Dato s'ha vist en la precisió de deixar cessant al governador civil de Cuenca, perque aquell funcionari havia realisat actes, pera'ls quals no estava autorisat per lo govern.

Pago als repatriats

Madrid 19, 3'40 tarde.

Lo *Diario Oficial del ministerio de la Guerra*, dicta reglas, en son número de avuy pera efectuar lo pago dels alcansos als repatriats.

Será precisa la comparecencia dels interessats ó apoderats seus; y aquesta mida se pren á l'objecte d'impedir en quant sigui possible l'explotació dels repatriats per los agiotistas.

Lo senyor Romero de retorn—Lo senyor Sagasta restablert

Madrid, 19, 4 tarde.

Ha arrivat á aquesta capital, procedent d'Andalusia, lo senyor Romero, essen rebut á l'estació per varis amichs politichs.

—Lo senyor Sagasta, ha quedat complertament restablert, de sa última indisposició.

Arreglos de pau á Filipinas

Madrid, 19, 4'25 tarde.

Comunican d'Ilo-Ilo, que lo comandant inglés Cowpez, acompanyat del cónsul d'Inglaterra y del expresident del Congrés filipí, Melliza, ha atravessat las línias dels tagals á l'objecte de provar la conclusió d'un compromís ab los indígenas.

Varen conferenciar ab los quefes filipins, quins declararen qu'estavan disposats á tractar la pau, peró necessitavan consultar avans ab l'Aguinaldo.

Donat lo cas que aquest estigui propici, aceptarán la pau mitjansant l'intervenció de las potencias europeas, especialment la d'Inglaterra.

Continuarán las entrevistas fins que's posin en bon camí las negociacións.

Qüestió financiera

Madrid, 19, 4'45 tarde.

Al Ministeri d'Hisenda s'efectuan activament los travalls pera conéixer ab exactitut las obligacións de l'Estat, á l'objecte de cercar los medis d'equilibrar los pressupostos.

Conferencia del Dr. Torras

Notable por tots estils resultá la conferencia que doná ahir á la «Juventut católica» lo Rnt. Dr. don Joseph Torras y Bages, que fou escoltat ab verdadera atenció per una triada y nombrosa concurrencia.

Exposá primer las materias de que volía tractar, extenguentse en atinadissimas consideracions respecte la conveniencia que hi ha de qué l'home's conegui á sí mateix y mostrant ab frases eloqüents la relació que hi ha entre l'esperit de Deu y'l del home. Afirmá que la vida interior no es cosa única de la vida ascética, sinó de tot cristiá, ja que tothom deu procurar conéixers á sí mateix.

Entrant en lo tema de son discurs, descriguê la enveja, diguent que era generalíssima en la naturalesa humana, y fent lo procés d'aquella passió, desde sa naixensa en l'interior del home fins que'l domina per complert. Posá exemples trets dels animals irracionals y de la infantesa, fixantse en la emulació qu'es la forma racional de que parteix la enveja. Ab tot, enumerá també las ventatjas de la emulació y la conveniencia de ferne us, demostrantho ab exemples trets de la historia de la Iglesia y la de la Societat, fent veure emperó la facilitat ab que pot desnaturalisarse, convertintse en passió dolenta. L'envejós comensa per divminuir en conversas privadas los mérits del próxim; després ja ho fá públicament y arriba per últim á sentirse dominat per complert per la mala passió, alegrantse del mal dels altres y sentint tristesa del bé, fins que s'engendra en son cor l'odi contra'l que creu superior á n'ell.

Apropósit d'aixó, parla de la obligació que hi ha de restituhir la bona fama, com ha de ferse ab los diners robats.

Com á cosas que poden ésser causa en principi de la enveja, citá entre altras la pussilanimitat, la ignorancia y altras per l'estil. Demostrá la yilesa de la enveja y exposá'l fet de que aquesta no sol existir entre personas de diferenta classe ó dedicadas á aficions ó arts diferents. Aixís, diguê, allá hont se veuhen més envejosos es en las Academias y agrupacións en las que sos individuns posseheixen en més ó menos escala análechs coneixements.

Mostrá també lo molt de ridicul que té la enveja, segons Plató y lo que té de diabólica segons los teólechs cristiáns. Després fundantse en la historia, citant lo fratricidi de Caín, lo de Berenguer Ramon y altres fets, afirmá que la enveja se extén á tota classe de bens, ja siguin materials, ja morals, com riquesa, hermosura, inteligencia, etc., etc.

Per fí, citá'ls medis que creu més apropósit pera destruir tan dolenta passió, comensant pel d'aniquilar la superbia, el fals honor, la vanitat y altras análogas, y diguent que calía considerar pera lograr tant laudatori objecte, la pobresa dels bens d'aquesta vida.

Com á contraria á la pussilanimitat, explicá lo que era la magnanimitat, noble passió de la que n'es causa'l desitj de ferse digne del honor, de cumplir la missió que ens ha imposat la Divina Providencia y altras cosas que fan al home simple de carácter, franch y verídich.

Feu notar lo paralelisme que hi ha entre la magnanimitat y la Caritat, regna de totas las virtuts, y mostrá la antitessis que hi ha entre aquestas y la enveja.

Finalment, després d'explicar lo sentit dels mots filantropía, humanitarisme, altruhisme y positivisme, demostrá la necessitat que té l'home de principis directrius de las passions, pera conseguir lo fí pera que ha sigut creat.

La concurrencia eixí del local en extrém complaguda de la conferencia del doctor Torras, al qui doném desde aquest lloch la més coral enhorabona.

Darrera informació

Telegramas de l'Extranger

L'aniversari de la Comunne

París, 19, 9 nit.

La festa en celebració del aniversari de la Comunne s'ha verificat en aquesta capital sense que l'ordre s'hagi alterat.

S'han celebrat meetings y dinars ahont han fet le gasto discursos y cansóns patrióticas, essent lo punt més animat, los voltants de Saint-Denís.

En pró de Creta

París, 19, 9'25 nit.

Telegrafian de Creta, dient que'l príncep Jordi de Grecia ha proposat á las potencias que intervingueren en l'arreglo de l'assumpto de Creta, que facilitin als insulars una cantitat de 2.400,000 franchs á l'obgecte de que puguin restaurar las casas arruinadas y empendre'l conreu de las terras.

Aquesta cantitat y'la interessos los abonaría lo Govern cretench.

La salut del Papa

Madrid, 19, 8'15 nit.

Telegrafian de París que *Le Figaro* publica un despatx de Roma anunciant que'l doctor Mazzoni va declarar ahir que no hi ha res que justifiqui'ls rumors alarmants que han circulat sobre l'estat de la salut del Papa.

La Reina de Bélgica

Comunican de Bruselas que la Reina de Bélgica está casi completament restablerta.

Los repatriats

Bilbao.—Aquest dematí s'han reunit los repatriats, acordant no aceptar los remeys que'l Govern ha decidit concedilshi.

També han acordat demanar al Govern que per lo Ministeri de la Guerra s'obri una informació respecte l'estat de las llibretas dels soldats.

Y finalment, que'l Govern adopti una solució rápida pera acabar la situació aflictiva per que atravessan.

Celebrat lo «meeting» feren entrega al Governador civil d'una exposició, en la que's consignan los acorts adoptats, pera que la trasmeti al Govern.

Soria.—S'ha verificat la projectada manifestació dels repatriats, protestant del acort d'abonarlos cinch pessetas per cada mes qu'han servit á Cuba.

Han fet constar també que no renuncian al cobro de las cantitats que se'ls deuhen.

De Paris

Diu un telegrama de París que semblan confirmarse las noticias de que'ls tagals han rebut auxilis en armas y municions d'alguna potencia extrangera, segurament de part del Japó.

Anyadeix lo telegrama qu'es difícil evitarho, perque es casi impossible conseguir un bloqueix complert per medi dels barcos nort-americans.

—També comunican de París que's creu que será aprovada per la Cambra francesa la proposició de lley elevant en mil pessetas las dietas dels diputats.

Lo fonament que's dona á aquesta proposició de lley es l'aument dels elements necessaris pera la vida.

Meeting republicá á Palencia

Comunican de Palencia que s'ha celebrat un «meeting» republicá, pronunciantse varis discursos.

Parlá'l conegut advocat de Valladolid senyor Taladrid, dihent entre altras cosas que si la República té de venir per un cop d'Estat, com lo de Sagunto, millor es que no vingui, perque en tals condicións lo país no té de volguerla.

Parlá contra'l caciquisme.

Digué després que'l senyor Mella no sembla sino un deixeple aprofitat del senyor Pí y Margall, pero que'ls tradicionalistas, malgrat las novas teorías que sostenen, no creu veigin realisats los seus ideals.

Afegí que creu arribat lo moment de unirse tots los republicáns.

Termina calificant de *añagaza* la supressió de las cessantías dels ministres.

Fou molt aplaudit.

Sens novetat

Segueixen sobre'l tapet las mateixas qüestions del día anterior.

—Sols s'ha parlat de candidaturas pera las próximas eleccions.

Son bastantas las provincias en que ja está terminada la candidatura.

En altres no está ultimada, sobre tot per sobra de candidats, perque aquestos abundan.

La qüestió dels repatriats

La qüestió dels repatriats sembla renaixer, perque á aquestos no'ls satisfán las ordres del Govern publicadas en los Diaris oficials.

La prempsa d'aquesta nit diu que'ls periódichs que en un principi aplaudian los acorts del Govern, comensan ja á iniciar sa oposició á aquest en altres cosas y per lo que respecta á la qüestió dels repatriats.

Per Madrid han corregut avuy alguns rumors alarmants. Hi ha hagut retens de la guardia civil á la Presidencia y á la Governació.

S'ha dit que aquestas precaucions se havian adoptat purament pera evitar qualsevol bullanga dels cotxeros huelguistas, pero altres asseguran que aixó obehia á temors de que'ls repatriats alteressin l'ordre.

Noticias

A última hora de la tarde ha estat lo general Polavieja al Palau, conferenciant detingudament ab la Reina.

—Aquesta nit, á las nou, se reunirán los Comités del partit liberal pera tractar de la qüestió electoral.

LICOR BREA MÚNERA

22 ANYS D'ÉXIT.—Gran premi á l'Exposició de París

Membre del Jurat á Londres. — Diploma d'honor á Bruselas

El *Licor Brea Múnera* es lo que millor cura los catarros crónichs, tos rebelde, es pectoracions abundants, anfech, bronquitis y demés afeccions dels órgans respiratoris. Preserva del tifus, es útil en los catarros de la bufeta, purifica la sanch de mals humors, y té una acció tónica tal sobre l'organisme, que desperta la gana d'un modo sorprenent.

Malalts cansats de pendre altres medicinas han acudit al *Licor Brea Múnera*, y á sa benéfica influencia han recobrat lo dó mes preciós de la vida, qu'es la salut.

No confondre'l LICOR BREA MÚNERA ab altres que portan noms semblants

FARMACIA DEL AUTOR, Passeig de Gracia, 24, Barcelona

INTERESSANT ALS TRENCATS

Mols trencats no donan importancia á la trencadura que tenen perque no'ls molesta, conformantse ab portar un mal braguer que'ls es molt perjudicial. Donchs, com es sapigut, una trencadura mal tractada pot ocasionar importants alteracions al organisme humá, convertintse en graves malaltías que posan en perill la salud y la vida del trencat. Pera evitar complicacions las eminencias médicas recomanan l'us indispensable del *Braguer óptimo hernial Vives*. Aparato verdaderament medicinal y electro magnétich ab Real Privilegi, pera aliviar y curar rápidament la susdita malaltía. Molt de cuidado ab las falsificacions. Venda y aplicacions.

CASA VIVES.—Horas, de 9 á 1 y de 3 á 7.—Carrer Unió, 17, ent.

EN PONS, Cirugiá-Dentista

Carrer del Hospital, 24, 1.º (avants, 83, 1.º)

Cura las dents y caixals conservantlos per sa obturació en os, platino ó be or. Las dentaduras que construeix son garantidas en la exactitut. Dents y caixals afegits á las arrels que quedan. *Operacions sens dolor.*

Envasos pera llet

Ampollas de crestall ab tap de porcelana y montura de ferro estanyat. Sepúlveda, 183.

—No obstant, haurias d'aprofitar aquesta ocasió, puig demá me caldrá anarmen de Inglaterra.

L'Anthony, que no volia deixar escapar al seu oncle sens que li hagués rendit comptes, va tornarse á assentar.

—Donchs, bé,—digué.— Empré no necessitém tenir gent extranya á n'aquí.

—Precisament no ho son pas d'extranys. Son amichs meus, que poden fer constar la veritat de lo que'm cal dirte.

—No vull que's parli dels meus assumptos devant d'un home com *aquest*—digué l'Anthony ab un moviment de despreci envers 'n Macari.

Abdós parlaren ab veu baixa. La Paulina no 's trobava gayre lluny, y ningú dels dos volía inquietarla ab paraulas fortas ó ab senyals d'una renyina, peró en Macari ohí la observació y vegé 'l moviment. Los seus ulls llampegaren y 's decantá vers lo jove March.

—Dintre pochs dias potser que vosté estará disposat á otorgarme 'l favor que fá poch m'ha negat,—diguó ell.

En Ceneri va observar que tenía la ma dreta amagada sota del jech; mes com aquesta era la posició favorita de'n Macari, no va cridarli l'atenció.

L'Anthony no's va pas dignar de resoondrerli. Va girarli l'esquena y va mirarlo ab un esguart de despreci tant inexplicable que en Macari devingué tot enfurismat y fora de sí.

—Avans de parlar d'una altre cosa,—digué

l'Anthony al seu oncle,—insisteixo en que, de avuy en endevant, la Paulina estará als meus cuydados. Ni ella ni la seva fortuna han de ésser mossada d'un groller y necessitat aventurer italiá, com es aquest home, l'amich de vosté.

Aquestas foren las darreras paraulas que digué el pobre jove. En Macari avansá un pas envers ell, sense pronunciar una sola exclamació de furia ni sisquera una imprecació que hauria avisat á la seva víctima. Aferrantlo ab la má esquerra, 's tregué de la butxaca una eyna de cer llarga y lluenta, y aixis que l'Anthony March va aixecar la nudada y va decantarse cap enrera de la seva cadira, va tirarli un cop de dalt á baix ab tota la forsa del seu robust brás, y la punta del punyal, entrantli precisament per sota de la clavícula, va partirli el cor. L'Anthony March quedá per sempre reduhit al silenci!

En aquell mateix instant en que caygué mort, la Paulina va deixar de cantar, ressonant per la cambra un crit d'esglay. Desde el seu asiento del piano va poder veure lo ocorregut; no es gens extrany, donchs, que aquella vista li fes perdre'ls sentits.

En Macari estava decantat al demunt de la seva víctima. En Ceneri va quedar atelendrat enfront d'un crim que en poca estona va deslliurarlo de la necessitat d'executar lo seu plan atrevit; y la sola persona que semblava haver conservat las sevas facultats, era'n Petroff. Calia avans de tot fer callar á la Paulina, puig

amo li hagués manat. Ans de tot calia desferse de mí.

No volent en Ceneri confiarme á las mans de 'n Macari, en Petroff va eixir de la casa y trová un cotxe tardá, qual cotxero va consentir, mediant una bona propina, á llogarli per un parell d'horas. Essent encara de nit, no hi hagué cap dificultat pera ficar dins del cotxo lo meu cos inconscient, sense cridar l'atenció.

En Petroff se posá á menar lo vehicul, y després de deixarme depositat en un carreró allunyat de la casa, torná'l cotxe al seu amo y se'n va entornar ab los sens companys.

¿Y la Paulina? Poch á poch va deixar de jemegar y va trovarse en un estat d'ensopiment semblant á la mort. *Ella* era la mes perillosa pera los cómplices. Fins que's deixondés, res podía ferse sino portarla á la seva cambra y deixarla baix la guardia de la Teresa. Aixís que's despertés, caldría pendrer una resolució respecte á la regla de conducte que's tindría de seguir.

Lo que portava més pressa era determinar la manera d'allunyar el cós de l'assessinat y varen desenrotllarse tota mena de pláns, fins que al últim se varen decidir per un, qual atreviment va assegurarlshi el resultat

Els criminals se trobavan en una situació desesperada y estavan disposats á grants atreviments.

De bon matí enviaren una carta de l'Anthony, dihent que'l dia avans M. March s'havia posat malalt de cuydado y que's trobava á casa

may més comptes respecte á la malversació de la seva fortuna.

Y ara era qüestió de verificar aquest plan tan ben pensat—¿més, com? En Macari que no somiava més que en venjarse del desayre que havia sofert, estava disposat á prestar tota la seva ajuda; y en Petroff, l'home de la cicatriu á la cara, era adicte en cos y ánima al doctor; y aixis mateix la Teresa, la vella sirventa, quesempre hauria estat disposada á executar qualsevol crim per ordre del sen amo. Se procuraria trovar los documents necessaris ó be's falsificaria.

Tant prompte com los conjurats logressin fer entrará l'Anthony á la casa del carrer de *Horace*, no'l deixarian sinó com á boig quant estigués als cuydados del seu metje y dels seus vigilants. Era un projecte atrevit, malvat, y de resultat duptós, puig calia portar la víctima á Italia. De com aixó s'hauria de fer, no ho havia pas esplicat encara ab claretat en Ceneri—potser encara no havía rumiat tots los detalls del seu plan—potser li daria al jove un narcótich; potser contava en que quan aquest sabria lo veritable estat dels seus assumptos, tindria un esclafit de rabia y aixó ajudaria la seva acusació respecte á la turbació del seu estat mental.

Avans de tot, calia procurar que l'Anthony vingués al carrer de *Horace* á una hora que fos favorable á la execució del complot.

En Ceneri feu tots los preparatius, donguê las sevas instruccions als seus conjurats y escriguê després al seu nebot, dihentli que l'es-

Notas comercials

Admetlla.—Mallorca, 19'50 á 20 duros; Tarragona, 20 á 21 los 41'60 kilos.

Fluixa.

Ayguardents.—Rectificats, 40° corrents, 98 á 100 pessetas, y superiors, 102 á 104; destilats, 35° de vi, nominals y sense existencias, 88; de brisa, 70, y resíduos, 69 á 70, tots sense casco y per hectólitre.

Sostinguts.

Arrós.—Bomba, 49 á 59 pessetas, y Monquelí, 37 á 41 los 100 kilos.

Blats.—Nicolaieff, 15'50 á 16 pessetas, y Kansas, 16'25 á 16'50 los 55 kilos.

Revendas, escassas. Nacionals, major tendencia, haventse sostingut los mercats de Castella.

Blats de moro.—Se cotisa: Danubi, 14'62 á 14'82 pessetas; Potti, 13'57; Plata, 14'62 á 14'82; Estats Units, 13'92; Cincuantini, 16'42 á 18'92 y Vinaroz, 15 á 15'35 los 100 litres.

Venda poch activa. Abundancia extranger.

Bessas.—Extranger, 18'57 ptas.; Sagarra, 19'25; Navarra, id., id.; Sevilla, 15'75 y comarca, 19'25 l'hectolitre.

Sostingudas. Pera venda.

Bacallá.—Islandia directe, 43 ptas.; llibre, 43 y petit, 38; inglés, 40 y francés, 41 per 40 kilos.

Existencias regulars. Venda encalmada. Poch solicitats.

Cafés.—Moka, de 38 1|2 á 39 duros lo quintá.

Puerto Rico, hisenda escullit, de 30 1|2 á 31 duros quintá.

Id., id., sense escullir, de 29 á 29 1|2 duros quintá.

Id., llustrat, 28 1|2 á 29 duros quintá.

Id., corrent Cuba, de 25 á 25 1|2 duros quintá.

Altres procedencias, de 25 á 26 1|2 duros quintá, segons classe.

Fluixos.

Cacaos.—Caracas, superior, nominal, de 17 á 18 sous llinra; id., mitjá, 13 á 15 sous llinra, segons classe; Guayaquil Arriba, 11 sous 8 diners á 12 sous llinra, segons classe; id. Balao, 11 sous 2 diners á 11 sous 6 diners llinra; Cubá bó, 10 sous á 10 sous 2 diners llinra; Sant Thomé, 10 sous 2 diners á 10 sous 4 diners llinra; Fernando Póo, 9 sous 9 diners á 10 sous llinra.

Ferms.

Canyellas.—Ceylán superior, 31 1|2 á 32 rals kilo; id., surtit usual, 27 1|2 á 29 rals kilo, segons numeració; id., Rasuras, 19 1|2 á 20 rals kilo; China, 15 á 15 1|2 rals kilo.

Encalmadas.

Cera.—Groga del país, de 3'50 á 3'67 pessetas kilo.

Cuyros.—Realisats directament á la curtició, 500 bovins de varias classes, que vingueren pel vapor «Calabro», disponibles y adquirits per la mateixa en los magatzéms varias partidas que's calculan en unas 5,000 pessas. Ha continuat l'article oferint tendencia ferma que li correspón donadas las circunstancias al seu favor dels mercats reguladors del Plata y la de ser poch importants las existencias de la nostra per las atencións del consum fins á la vinenta campanya, puig no es fácil que puguin reforsarse ab arribos d'importancia per falta d'existencias d'origen pera embarcar. Los preus de las classes mitjas continuan essent aquí de 43 á 44 lliuras y de las bonas á superiors 44 á 48 los 41'60 kilos.

Civada.—Comarca, 10 pessetas y Extremadura 9'65 l'hectólitre.

Poca demanadissa.

Cotons y carbóns.—Végintse las notas diarias.

Fabas.—Extremadura, 15'87 á 16'07 pessetas; comarca, 16'42; Andalusía y Mallorca, 19'25 á 20 los 100 litres.

Vendas y existencias, regulars.

Fabóns.—Italia, 16'60 ptas., Andalusía 16'07, á 16'60, Mazagán 16'75 y comarca 16'75 á 17'12 l'hectólitre.

Regulars existencias. Sostinguts.

Farinas.—Per cilixdres: Blanca extra 40'86 á 42'06 ptas., superfina 1.ª 38'46 á 39'66 y núm. 2 de 36'65 á 37'86; Forra extra 40'86 á 42'06; 1.ª superfina 39'06 á 40'26 y núm. 2 de 37'86 á 39'06 los 100 kilos sense consums. Poca venda. Fluixas.

Garrofas.—Vinaroz negra 15'47 pessetas, rojas 14'57, Mallorca 12'50 á 12'80, Ibissa 14 y Portugal 10'75 á 12'75 los 100 ks.

Regular existencia.

Mongetas.—Cocoblanco 32 á 33'50 pessetas, Hamburg 37'50, Cocorrosa Odena 35 á 31'50, Brayla 24'50 á 25, Moldavia 30'50 á 34'50, Galaty 29'50 á 30, Perlas 29 á 29'50, Valencia 40 los 100 ks.

Existencias y vendas, regulars.

Olis.—Véginse las notas diarias.

Pebre.—Singapore, de 15 1|2 á 15 3|4 rals kilo; Tellichery, de 15 á 15 1|4.

Poca venda.

Sigrons.—Mazagan 1.ª 32 á 32'50 pessetas; y 2.ª 30 á 30'50; Andalusía 31 á 69 y Castella 80 á 152 los 100 kilos.

Sostinguts. Poca venda.

Sucres.—Refinats: Tallat extra de 60 á 60 1|2 rals arroba; idem 1.ª 59 1|2 á 60; piló, 58 á 58 1|2; pilé, 57 á 57 1|2; tarrós y granulats floret, 56 á 56 1|2; idem, idem segona, 53 á 54.

Encalmats.

Peninsulars.—Granet superior, de 54 á 54 1|2 rals arroba; idem segona, 52 1|2 á 53; tarrós superior, 54 á 55; idem segona, 51 1|2 á 52; blanquilla primera, 52 á 52 1|2; idem segona, 51 á 51 1|2; centrífuga primera, 50 á 50 1|2; idem segona, 45 1|2 á 46.

Encalmats.

Antillans.—De Cuba: Centrífuga, de 46 á 46 1|2 rals arroba; Mel, 44 á 44 1|2.—De Puerto Rico: Centrífuga, 49 1|2 á 50.

Ferms.

Vins.—Estacionats ab reduhit negoci, peró sostinguts.

VARIETATS

Bona dialéctica

Un diari belga publica la següent nota: «La baronesa Ulrich de Levetzow, la última estimada de Goethe, que la conegué de joveneta ab sa mare á Carlsbad l'any 1822, acaba de celebrar á Triblitz (Bohemia) lo 95 aniversari de son naixement. La vella dama, coneguda per sa caritat, se troba sana del tot y te encara gran robustesa. Los habitants de Triblitz han organisat ab aquesta ocasió una professó d'atxas de vent.

»De conseqüent, veusaquí un aument de 1,751 metges en un any.»

Lo *Journal des Debats*, afegeix á la noticia del diari belga'l següent comentari:

«Es un problema célebre entre'ls matemátichs lo de qué donada la altura del pal gros d'nn barco, pugui determinarse la edat del seu capitá. Lo nostre confrare ho ha fet encara millor, y la gent se pregunta ab perplexitat á conseqüencia de quina operació del esprit, las bonas novas que te de la salut de aquella senyora caritativa han pogut proporcionarli datos tan precisos sobre la estadística dels metges alemanys.»

A nosaltres, després de llegir semblant nova, se'ns han acudit al punt aquells dos versos castellans, tan coneguts entre'ls estudiants de filosofía:

«En el cielo aparecen nubarrones.
Ergo, la burra tiene sabañones.»

GEROGLÍFICH COMPRIMIT

CUCUT CORPLL

J. O.

La solució demá

GEROGLÍFICH

PAU Sebastiá
TOTILI
F:TJAV
IA—LAK
ANDLRA
QELIV
NI D
RRA

UN VILASSECÁ.

La solució demá

Solució á la endevinalla d' ahir

LA CEBA.

A la targeta

LOS MONEDERS FALSOS.

Al acróstich

PUBLICIDAD
RENAIXENSA
VANGUARDIA
DINASTÍA
DIARIÓ CATALÁN
DILUVIO
NOTICIERO
LUCHA
HERALDO
NOTICIAS

Espectacles

Gran Teatre del Liceo. Lo dijous, dia 28, VI concer d'abono (impar), baix la direcció del mestre **W. de Haen**, director del teatre imperial de Darmstadt. A las 9 en punt.

Se despatxa en comptaduría.

Desde dimars queda obert en la Administració d'aquest teatre, l'abono pera la temporada de primavera.

Teatre Catalá. **Romea.**—Avuy dilluns benefici del aplaudida dona Carles Rubio. **La Bruixa y Home al ayguа**, á dos quarts de nou: Entrada á la platea 1'5 pessetas.

Abono festiu tarde ó nit, 6 funcions, queda obert lo de la VI série.

Teatre de Novetats. Companyía dramática italiana de la célebre actriu **Teresa Mariani.**—Avuy dilluns XXVII de abono: La pessa **Il gabinetto nº 13**; la comedia en 3 actes de E. Paillerón **Il mondo della noia.** A dos quarts de nou.

Demá, benefici de Teresa Mariani **Tosca.**

Se despatxa en comptaduría.

Eldorado. **Teatre de Catalunya.**—Avuy dilluns: **La Chavala.** **Alta Mar.** **Los mineros** nova de gran éxit, **La fiesta de San Anton.**

Demá, día de Moda: estreno de **Los guerrilleros.**

Se despatxa en comptaduría.

Tívoli. Ultima setmana.—Aquesta nit: **Los dos Cocineros.**—**El cabo primero y Cuerpos disolventes.**

Demá, benefici de la aplaudida tiple **Anna Anguito** dedicada al Circol del Liceo de Barcelona.

Nou Retiro. **Companyía de Sarsuela.**—Demá dimars. Funció á càrrech de la «Unió de Perruquers y barbers de Barcelona.» La famosa sarsuela en tres actes **La Tempestad.**

Se despatxa sens aument de preu en la taquilla del Carrer de las Corts.

Saló Mágich. Rambla del Centro.—Visions fantásticas y altras atracciòns, totas las nits de nou á onze. Diversió pera las familias

Diversións particulars

Orfeó Catalá **Teatre Lirich.**—Avuy dilluns á las nou del vespre, concert extraordinari de música coral religiosa del segle XVI.—Programa: Introducció. **Al-leluya. Justus germinavit** (cant gregoriá). Primera part: (escola flamenca, francesa, italiana) **Ave verum.** Tosquin de Près; **Pulvis et umbra sumus,** Rolland de Lassus; **Miserere mei Deus** á dos coros, Allegri.

Segona part: **Improperia** (á dos coros); **Stabat Mater** (á dos coros); **Peccautem mo quotidie** (á cinch veus), Palestrina.

Tercera part: **Emendemus in melius,** Moralos; **Tenebræ factæ sunt** y **O magnum misterium,** Victoria.

Preus: Butaca y entrada, 3 pessetas. Entrada general, 1 pesseta. Lo timbre móvil á càrrech del públich.

Imprempta «LA VEU DE CATALUNYA». Santa Mónica, 9.

Los vómits, cor agre, oremors, inapetencia, deixadesa, saliveras, bilis, dolors de ventrell, cintura y espatlla, etcetra, desapareixen al día següent d'usar lo

ESTOMAGO ARTIFICIAL

ó polvos del Doctor Kuntz
conforme ho diuhen á milenars de personas curadas ó aliviadas á la primera presa.
Capsa. . . 7'50 ptas. ◆◆ Mitja capsa, 4 ptas.
RAMBLA DE LAS FLORS, 4, Y EN TOTAS LAS FARMACIAS

SERVEYS DE LA
COMPANYIA TRASATLÁNTICA
DE BARCELONA
LÍNEA DE LAS ANTILLAS NOVA YORK Y VERACRUZ
Combinació á ports americans del Atlántich y N. y S. del Pacífich

Cada mes surtin de Barcelona y de Cádiz, vapors pera Las Palmas, Puerto-Rico, Habana, Progreso y Veracruz y ademés ab trasbord pera 'ls litorals de Puerto-Rico, Cuba y Estats-Units.—La carga s'admet fins á dos días ántes de la sortida.

Línea de Filipinas.—Cada mes surtan de Barcelona vapors pera Port-Said, Adén, Colombo, Singapore y Manila.—La carga s'admet fins á la vigilia de la sortida.

Línea de Fernando Poo.—Cada mes surten de Barcelona y de Cádiz vapors pera Las Palmas, ports de costa O. de Africa y golf de Guinea.

Servey de Tánger.—Lo vapor «Joaquín del Piélago» surt de Cádiz los dilluns, dimecres y divendres, pera Tánger, Algeciras y Gibraltar, retornant á Cádiz los dimars, dijous y dissaptes.

Pera més informes en Barcelona, **Ripoll y Comp.**, Plá de Palacio, cantó al carrer de la Marquesa.

BODEGA CATALANA
DE VIVES Y PONS
Carrer Comte del Assalt, número 22

Vins de totas classes negres y clarets de taula; Moscatell y Rancis. Dipósits dels acreditats vins de Xerez de don Joseph Alonso Pajares.

Xerez de Puerto de Santa María, desde 1 á 7 pessetas ampolla

Amontillats, Abocats, Oporto, Madeira, Pedro Ximénez, Pajarete, Vermouth, Manzanillas, anís «Mazzantini», y lo tan acreditat anís «Cazalla».

Representant únich: Pere Gurguí y Fontanills

Taller de Joyería
DE R. CALLIS
Portaferrissa, número 25. — Plassa Cucurulla

Compra d' or, plata y joyas de pedreria fina, compra y venda de platino, compra papeletas d' empenyo dels Montes y Sucursals.

LLIBRE NOU
Bons consells
sobre relligió y moral, medecina y higiene, economía casulana, filosofía lleys, bona criansa, etc., per
D. Ramón Font, Vicari general y Arxiprest de Girona

En venda á las llibrerias de «La Hormiga de Oro», de Bartomeus, Llerdachs, Puig, Subirana, Verdaguer y de «La Tipografía Católica» á 2 pessetas l'exemplar.

CLINICA-MANAUT
DISPENSARI PUBLICH
Comte del Assalt, número 43, primer

Malaltias especials de la dona propias de son estat, y complicacións que d'ellas dependeixen.

Tumors, llagas, fístulas, erupcions, catarros, hemorragias, alteracions mensuals, trastorns funcionals, etc., etc.

CONSULTA PUBLICA especial pera las malaltias de la dona: de 11 á 12.

CONSULTA GENERAL, pera tota classe de malaltias d' homes y nens de 3 á 4.

HABITACIONS PERA OPERADAS PENSIONISTAS

Personal facultatiu. Servey permanent.—Asepsia, comoditat, llum eléctrica, etc.—Consultas per escrit: Comte del Asalt, núm. 43, pis primer.

HERNIAS (trencaduras) y OBESITAT

S'alivian en absolut ó 's curan radicalment ab los invents privilegiats del ortopédich especialista don Pere Ramon, distingit escepcionalment per la Real Academia de Medicina. Las personas (del un ó del altre sexo) que hagin de casarse y estiguin trencats ó pateixin d'algun altre defecte de las regiòns abdominal ó inguinal, calificat com á incorregible, poden curarse ó lograr una correcció absoluta ab pochs mesos, com ho logran tots los que visitan lo despatx del esmentat ortopédich, ó demanan lo fulleto que s'envia gratis.

Carrer del Carme, número 38, primer pis, Barcelona

ACADEMIA MERCANTIL
de Reforma de lletra, Aritmética, Teneduría de llibres, etc., idiomas y correspondencia; de set á nou de la nit.

CENTRE DE CONFERENCIAS
del Batxillerat y Asignaturas universitarias.—Carrer de Casp, 71, (Col-legi de Sant Lluis Gonsaga.)

NOTA.—Pera'ls joves que no cursan lo Batxillerat ha creat aquesta Academia un **Curs de literatura y Composició literaria**, en lo cual, junt ab la teoría correspondent, s'hi donará l'importancia deguda á la práctica.

DINER sens interés adelantat, se deixa sobre robas, joyas, mobles, géneros y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab lo dipósit correspenent.
Mercaders, 10, principal.—Hi ha despaig particular

¿Voleu possehir l' Art de Tallar?
Visiteu l' ACADEMIA UNIVERSAL
DE TALLAR Y CONFECCIONAR
del antich y acreditat
Sistema CUXART
autorisada per lo Gobern de S. M.
Tall Parisién, Inglés y l' anomenat de Sastre
18 anys de existencia y de resultats positius
CORTS, 217, 2.ON, 1.ER

Ronda Universitat, habitació ab ó sens assistencia; tracte esmerat. Rambla Flors, 16, Marca Prat.

Diner al acte ab tota reserva en primera ó segona hipoteca á per 100 any y ab lletra 1|2 per 100 mes. á propietaris, comerciants indivisos, us de fruyts, géneros y joyas. Rambla de las Flors, núm. 37, según pis, de 9 á 1.

TALLER D'ENQUADERNACIONS
DE TOTAS CLASES
de RAMON FRANCH. Carrer Roig, núm. 23
Enquadernacions sólidas y económicas
Avisans se passa á domicili

TOS per crónica y forta que sigui se cura facilment ab las **Pastillas del doctor Marqués.** ¡Probeulas y las benehireu! Hospital, 109, farmacia. Per correu, 2 pessetas.

Pera llogar: Quadras molt grans en construcció, planta baixa, aprop d'els Quartels Nous del Parque, ab molta claror, apropósit pera instalar telers ó altra industria. R. Caspe, 59, despaig.

VI D'OSTRAS del **Dr. SASTRE Y MARQUES.** Aumenta la gana y es un poderós confortant pera las personas débils y delicadas del ventreli. Es suan y pot pendres indistintament, en tota mena de menjars. De venda, *Hospital, 109.*

4 grans masos
formant una sola finca situada en lo partit de Figueras, se venen á un preu baratissim. 800 vessanas distribuidas en terrenos de conreu, regadiu, bosch, vinya y olivars.
Informarán á l'Administració de LA VEU DE CATALUNYA, Rambla Flors, núm. 25.

SOBRES, se timbran; preus reduidissims. Zurbano, 8, Express.

Escriptori públich y Recaders
Hi ha abono. Zurbano, 8, Express.

Consignació postal, repartiment d' esquelas, circulars y prospectes. Zurbano, 8, Express.

Debilitat, Anemia, Escrófula, Dentició difícil.—Se curan ó alivian ab la *Fosfo Maltina Suaña.* Ampolla, 3 pessetas.

Catarro Coqueluche. **Tos ferina.** Se cura ab l'aixerop de *Castanea Vesca.* Ampollas. 6 y 8 rals.—Farmacia Suaña, Escudillers, número 8, Barcelona. S'envia á provincias

Magatzém nou per llogar. Té 6,800 palms y bonas llums. Carrer més Alt de Sant Pere, número 4, devant de Sant Francisco.

L'ARXIU
Llibrería de Joan Baptista Batlle
Tapinería, núm. 48

Compra y venda de llibres antichs. Aquesta llibrería s'encarrega també de proporcionar á sos clients totes les obres, tant antigües com modernes, referents á Catalunya.

Publica periódicament catálechs, que envía de franch á sos clients.

VÍ AMARGÓS
Tónich nutritiu de Peptona, Quina Gris, Coca del Perú y Vi de Málaga

Es lo millor dels tónichs y l' únich reconstituyent natural y complert. De gust sumament agradable y tolerat per los ventrells més sensibles, proporcionant al **suchs** gástrichs los materials necessaris pera fer una bona digestió. Excita la gana, activa la nutrició y fa recobrar las forsas.

Lo **VI AMARGÓS** es lo vi dels convalescents, de las **personas debilitadas**, dels anémichs, y en general, de tots aquells individuos que, agotadas las forsas digestivas, necessitan, no obstant, fer us d' un plan altament nutritiu y restaurador.

NERVIS
Pera curar la Epilepsia (mal de Sant Pau), Corea (ball de Sant Vito), Histérich Insomni, Migranya, Palpitacións del cor, Pérdua de la memoria, Vértichs, Delirio Convulsions y demés malaltias nerviosas, té fama universal lo
ELIXIR
POLIBROMURAT
AMARGÓS

Ho atestiguan los brillants dictamens ab que nos han honrat los més ilustres metjes d' Espanya y América. Demánintse prospectes.

GRAN FARMACIA AMARGOS
Plassa de Santa Agna, número 9.—Barcelona

COLEGI-ACADEMIA
de la SAGRADA FAMILIA
Conferencias pera las assignaturas y grau de Batxiller. Classes especials pera alumnes d'ensenyansa llibre.

SECCIÓ DE GRAMÁTICA CATALANA
Cálculo Mercantil, Teneduría y varis idiomas
Director: D. Francisco X. Clará, pbre., Frenería, 5, pral. 2.ª

Gran Farmacia Homeopática Especial.—Grau-Ala.—Unión, 8
HOMEOPATÍA
En aquesta casa, montada com las més acreditadas del extranger, s'hi troba tot lo que té relació ab la Homeopatía. Botiquina desde 8 á 500 pesetas. Obras d'Homeopatía.—S'envian catálechs.

perava aquella nit á casa seva pera donarli las explicacións respecte l'estat del assumpto.

Potser que l'Anthony va desconfiar del seu oncle y dels seus companys més de lo que's creyan; puig va declinar l'invitació y proposá al seu oncle que anés á casa seva. Allavoras á proposta d'en Macari, se valgueren de la Paulina, com á instrument, pera atraurer lo seu germá á la casa funesta. En Ceneri va respondrer que li era indiferent lo indret pera tenir la entrevista, pero que trobantse molt enfeynat calia retrassarla un parell de dias. Després digué á la Paulina que l'endemá los seus assumptos no li permeterian tornar á casa fins á la nit y que aixó seria una bona ocasió pera passar una estona ab lo seu germá; que'l convidés, donchs á anarla á veure durant la ausencia de'n Ceneri, y com que ell també desitjava parlar ab l'Anthony, que fes de manera de retindrerlo fins la seva tornada.

La Paulina escrigué ignoscenment al seu germá dihentli que estaria sola fins á la nit, pregantli que l'anés á veure ó que la portés á algún lloch de recreació. Anaren, donchs, abdos al teatre y ja era mitja nit quan tornaren á *Horace-street*. Ella va pregarli probablement que's quedés encara á ferli una estona de companyía,—potser contra la seva voluntat. La convicció de que'ls seus prechs l'havian atret á la mort, tenia d'aumentar á la forsa la impressió que la pobre noya rebé de tot lo que va seguir.

Feya poca estona que abdos germáns s'ha-

pertar á la vella sirventa, que de la tragedia no'n sabia res encara, enviantla á cercar lo narcótich. Calia que'ls cómplices no'm perdessin de vista y per aixó'm vaig veure forsat á assentarme y á observar tots los seus mohiments.

¿Per qué'n Ceneri no va denunciar l'assessinat? ¿Per qué va quedar com á cómplice, al menys *despres* del crim? Jo puch creurer tant solzament que era pitxor de lo que ell mateix volgué confessar, ó que tremolava per la seva participació en l'assumpto. De totas maneras ell havia intentat un crim que era quasi be tan horrible com aquest; y aixis que se sapigués la veritat referent als diners que li varen esser confiats, cap tribunal del món podria absoldrerlo. Potser que ni ell, ni en Petroff donavan un gran valor á la vida d'un home; segurament las sevas máns no eran pas netas de crims polítichs.

Comprenent que un procés 'ls hi seria funest, feren causa comú ab en Macari y's disposaren tot seguit á esborrar qualsevol rastre del crim. D'ensá d'alleshores ja no hi hagué gran diferencia entre'l grau de culpabilitat dels tres homes.

Ara que tots navegavan per las mateixas ayguas, varen duptar poch del resultat. Per forsa calía fer sapiguer á la Teresa tot lo succehit, mes aixó no ofería cap perill, puig que ella era completament adicte á n'en Ceneri y hauria cooperat en una dotzena de assessinats, si'l seu

los seus crits podian alarmar'l vehinat. Abalansantse demunt d'ella y tirantli un sobre-taula demunt del cap, va portarla al sofá, fentli permaneixer á la forsa.

En aquell instant vaig entrar jo fet un boig, cego y desamparat, peró segons tots varen creurer, un missatger de venjansa.

Fins el mateix cruel Macari va perdre la serenitat quan jo vaig apareixer. En Ceneri fou lo qui, portat de l'instint de conservació, tragué una pistola y me la va encarar. Ell fou lo qui comprengué'l sentit del meu crit apassionat demanant indulgencia, y lo qui, segons ell digué, me va salvar la vida.

En Macari, aixis que's revingué de la seva sorpresa, va insistir en que calia que jo participés de la mateixa sort que l'Anthony March. Torná á aixecar el punyal pera traurer la vida á una altre persona, mentres que en Petroff, al quin aquest nou aspecte dels aconteixements havian obligat á deixar la Paulina, me tenia aferrat á terra, en lo indret ahont havia caygut. En Ceneri fa fer decantar el punyal y'm va salvar. Me va reconeixer los ulls y fins constar la veritat de la meva declaració.

La ocasió no era pas á propósit pera reconvencións y acusacións, mes ell va perjurar que no calia cométrer cap més assessinat.

En Petroff fou de la mateixa opinió, aixis es que á l'últim en Macari va cedir de mal grat, ab la condició de que's fés ab mí lo que ja tinch relatat. Si haguessin tingut lo que calia, me haurian adormit tot seguit; per aixó van des-

vian quedat sols, quan arrivá en Ceneri ab los seus amichs. L'Anthony va semblar esser mal impressionat ab aquest rencontre, més va esforsarse en fer bona cara y saludá ab cortesía al seu oncle. Respecte de'n Macari va limitarse á donarli l'esquena.

Segons lo plan d'en Ceneri no calia pas procedir ab cap acte violent al davant de la Paulina, qualsevol cosa que's tingués de fer, se faria en l'instant en qus l'Anthony sortís de la casa. Calia alashoras agafarlo y portarlo al soterrani y procurar, si fos necessari, ofegar los seus crits.

Calia que la Paulina no sapigués res de tot aixó. Las cosas estavan preparadas de manera que al endemá de matí hauria d'anar á casa de un amich del seu oncle pera passarhi un quant temps, ignorant la naturalesa del assumpto que tant soptadament havia obligat als conjurats á sortir á fora.

—Paulina,—digué en Ceneri,—me sembla que farias bé d'anarten al llit; á l'Anthony y á mi nos cal parlar de negocis.

—Vull esperar fins que l'Anthony se'n vagi,—respongué ella.

Mes si vos cal parlar, me'n aniré al altre cambra.

Després d'aquestas paraulas entrá al altre cambra y s'assentá davant del piano pera tocar y cantar pera sí mateixa.

—Ja es massa tart avuy pera parlar encara de negocis,—digué l'Antony aixís que la seva germana sortí de la cambra.